

**RÅDET FOR
DEN EUROPÆISKE UNION**

**Bruxelles, den 26. marts 2007 (26.04)
(OR. en)**

**7495/07
ADD 1**

SOC 105

NOTE

fra: formandskabet

til mødet den: 2. april 2007

i: Socialgruppen

Vedr.: **Gennemgang af medlemsstaternes og EU-institutionernes gennemførelse af
Beijing-handlingsprogrammet**
– **Indikatorer for kvinders uddannelse**
= **Udkast til Rådets konklusioner**

I bilaget følger til delegationerne en rapport med indikatorer for kvinders uddannelse, som det tyske formandskab har udarbejdet.

Gennemgang af medlemsstaternes og EU-institutionernes gennemførelse af Beijing-handlingsprogrammet

Rapport fra det tyske formandskab Indikatorer for kvinders uddannelse

1. Indledning

Beijing-erklæringen og Beijing-handlingsprogrammet, som blev vedtaget på De Forenede Nationers fjerde verdenskvindekonference i 1995, udgør retningslinjerne for de europæiske og de nationale politikker til fremme af ligestilling mellem mænd og kvinder og har været katalysator for et stort antal initiativer, som regeringerne har taget for at fremme ligestilling mellem kønnene.

Efter fjerde verdenskvindekonference anmodede Det Europæiske Råd i Madrid (15.-16. december 1995) om en årlig gennemgang af gennemførelsen af handlingsprogrammet i medlemsstaterne.

Efter forslag fra det østrigske formandskab opfordrede Rådet (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerpolitik) (EPSCO) til en mere systematisk opfølgning af handlingsprogrammet i 1998. Dette skulle omfatte et sæt kvalitative og kvantitative indikatorer og benchmarks som led i den årlige opfølgning med henblik på at evaluere fremskridtene på handlingsprogrammets tolv kritiske områder (A. kvinder og fattigdom, B. uddannelse af kvinder, C. kvinder og sundhed, D. vold mod kvinder, E. kvinder og væbnede konflikter, F. kvinder og økonomi, G. kvinder med magtbeføjelser og kvinders deltagelse i beslutningsprocesser, H. institutionelle mekanismer til forbedring af kvinders stilling, I. kvinders menneskerettigheder, J. kvinder og medier, K. kvinder og miljø, samt L. pigebørn).

Siden da har medlemsstaterne sammen med Europa-Kommissionen udviklet indikatorer ved hjælp af to forskellige arbejdsprocedurer. Første tiltag var at dele arbejdet med indikatorer inden for et enkelt område mellem to formandskaber, hvor det ene formandskab indsamler relevante data (udarbejdelse og udsendelse af spørgeskemaer til medlemsstaterne), mens det andet analyserer de indsamlede data og forelægger en rapport. Og andet tiltag gik ud på at overdrage det til et enkelt formandskab at foreslå passende indikatorer.

I september 2005 nåede Gruppen på Højt Plan vedrørende Integration af Kønsaspektet¹ til enighed om sidstnævnte tiltag.

Formålet var at forenkle og fremskynde processen ved - når det er muligt - at udvikle et sæt indikatorer for et bestemt område under hvert formandskab. Indikatorerne baseres på eksisterende (tilgængelige og sammenlignelige) data. Formandskaberne skal koncentrere sig om et begrænset antal indikatorer, der synes at have afgørende betydning for gennemførelse af handlingsprogrammet, og som specifikt kræver, at de analyseres yderligere af Den Europæiske Union.

Tiåret for Beijing-handlingsprogrammet i 2005 var en passende anledning til at evaluere de tidligere opnåede resultater og tilskynde til fremtidige reformer og aktioner. I lyset af det luxembourgske formandskabs rapport om fremskridt med hensyn til gennemførelsen af handlingsprogrammet i Den Europæiske Union har medlemsstaterne forpligtet sig til en mere systematisk overvågning og fortsat udvikling af indikatorer. Indtil nu har Den Europæiske Union vedtaget en række indikatorer på syv områder af de tolv strategiske mål for handlingsprogrammet (jf. bilag I: liste over vedtagne indikatorer for ligestilling mellem kønnene).

Gruppen på Højt Plan har anmodet det tyske formandskab om at fokusere på Beijing-handlingsprogrammets strategiske mål *B*, dvs. *uddannelse af kvinder*. Uddannelse af kvinder er en menneskeret med vidtrækkende konsekvenser for kvinders beskæftigelsesmuligheder og økonomiske uafhængighed. I denne forbindelse støtter Lissabon-strategien for vækst og beskæftigelse også stimulering af kvinders innovation og kvinders viden. Uddannelse af kvinder er ikke kun en del af det overordnede socioøkonomiske fremskridt, men er eksplicit udpeget som et område, der skal være i fokus for den nødvendige reform.

¹ Gruppen på Højt Plan vedrørende Integration af Kønsaspektet består af repræsentanter fra EU's medlemsstater med ansvar for ligestilling mellem kønnene (som regel generaldirektører og/eller disses stedfortrædere) og repræsentanter fra EU-Kommissionens direktorat for ligestilling mellem mænd og kvinder. Generelt holder Gruppen på Højt Plan vedrørende Integration af Kønsaspektet ét møde under hvert formandskab for at drøfte EU-programmer, initiativer, indikatorer og løbende spørgsmål.

I Den Europæiske Union er kvinder og mænd ligestillede med hensyn til uddannelse. Kønsfordelingen ved optagelsen på videregående uddannelser er kommet i balance. Kvinder når gennemsnitligt et højere uddannelsesniveau end mænd. Det tyske formandskab har til hensigt at fremlægge indikatorer for uddannelse af kvinder, der fremhæver områder, hvor der fortsat skal gøres en indsats for at gennemføre Beijing-handlingsprogrammet.

Horisontal og vertikal kønsadskillelse er almindelig udbredt på uddannelsesområdet. Uddannelsesniveau og beskæftigelsesstatus hænger snævert sammen. Der er dog fortsat en markant forskel på kvinders og mænds beskæftigelse med samme uddannelsesniveau.

Det tyske formandskabs rapport identificerer fem centrale spørgsmål om ligestilling mellem kønnene på uddannelsesområdet, jf. Beijing-handlingsprogrammet og EU's strategier. De to første områder, der vil blive drøftet, er: *livslang læring* og *indvandrere i uddannelsessystemet*. Det er imidlertid ikke muligt at udvikle konkrete indikatorer for indvandrere i uddannelsessystemet på nuværende tidspunkt, da der ikke foreligger tilgængelige og sammenlignelige EU-data herom. Strukturindikatoren for livslang læring giver vigtige informationer om beskæftigelse, men lader nogle spørgsmål ubesvaret hvad angår kvinders og mænds adgang til livslang læring og særlige kendetegn ved kvinders og mænds deltagelse i livslang læring.

På den baggrund sætter rapporten navnlig fokus på følgende spørgsmål: videregående uddannelse: videnskab og teknologi, ulige beskæftigelsesmuligheder: udbytte af uddannelse, og den akademiske verden: ligestilling mellem kønnene på forskerniveau og i beslutningsprocessen. Der foreligger sammenlignelige data på de områder, der drøftes. Som følge heraf foreslår rapporten følgende tre indikatorer for kvinders uddannelse:

- Indikator 1:** Den andel, som kvindelige og mandlige kandidater udgør af alle kandidater i de videnskabelige og tekniske fag
- Indikator 2:** Beskæftigelsesfrekvensen for kvinder og mænd (mellem 25 og 64 år) differentieret efter højeste uddannelsesniveau
- Indikator 3:** Den andel, som kvindelige ISCED 5a-kandidater og mandlige ISCED 5a-kandidater udgør af alle ISCED 5a-kandidater, og den andel, som kvindelige og mandlige ph.d.-kandidater udgør af alle ph.d.-kandidater, differentieret efter brede studieområder og i alt
- Indikator 3b:** Andelen af kvindeligt og mandligt akademisk personale i den akademiske verden differentieret efter grad A, B og C og i alt

Endelig indeholder rapporten en oversigt over de vigtigste resultater og konsekvenser for yderligere udvikling af indikatorer.

2. Beijing-handlingsprogrammet

Det hedder i handlingsprogrammet, at uddannelse er en menneskeret og et vigtigt redskab til opfyldelse af målsætningerne om ligestilling, udvikling og fred. Ikke-diskriminerende uddannelse kommer både piger og drenge til gode og bidrager i sidste ende til et mere lige forhold mellem kvinder og mænd. Lige adgang til og opnåelse af uddannelsesmæssige kvalifikationer er en forudsætning for, at flere kvinder kan blive drivkræfter bag forandringer. Investering i formel og ikke-formel uddannelse af piger og kvinder, der giver et usædvanligt højt socialt og økonomisk udbytte, har vist sig at være en af de bedste måder til at opnå en bæredygtig udvikling og en økonomisk vækst, som er både stærk og holdbar (kapitel IV, punkt 69).

2.1 Livslang læring

Livslang læring er et væsentligt element i handlingsprogrammet. Kvinder bør have adgang til løbende at tilegne sig viden og kompetence ud over, hvad de tilegnede sig i ungdommen. Begrebet livslang læring omfatter viden og kompetence, som erhverves i forbindelse med formel uddannelse, samt læring, der foregår på uformel vis, f.eks. frivilligt arbejde, ulønnet arbejde og traditionel viden (kapitel IV, punkt 73).

Gennemførelsen af livslang læring omfatter udvikling og implementering af uddannelses-, erhvervsuddannelses- og omskolingspolitikker for kvinder, navnlig unge kvinder, og kvinder, der vender tilbage til arbejdsmarkedet, så de får de kvalifikationer, der er nødvendige for at imødekomme behovene i en socioøkonomisk kontekst under forandring med henblik på at forbedre deres beskæftigelsesmuligheder (B.3. 82, litra a)), anerkendelse af ikke-formelle uddannelsesmuligheder for piger og kvinder i uddannelsessystemet (B.3. 82, litra b)), formidling af oplysninger til kvinder og piger om adgang til og fordelene ved erhvervsuddannelse, uddannelsesprogrammer inden for videnskab og teknologi og efteruddannelsesprogrammer (B.3. 82, litra c)), og udformning af uddannelsesprogrammer for arbejdsløse kvinder, så de får ny viden og nye kompetencer, der vil fremme og udvide deres beskæftigelsesmuligheder, herunder med henblik på selvstændig erhvervsvirksomhed, og udvikling af deres evne til at iværksætte (B.3. 82, litra d)).

2.2 Indvandrere i uddannelsessystemet

I forbindelse med globaliseringen og det nærliggende spørgsmål om indvandring er det blevet et fremtrædende spørgsmål blandt de politiske beslutningstagere, hvordan man kan sikre, at indvandrerne integreres fuldt ud i uddannelsessystemerne. Personer med forskellige religiøse og/eller etniske tilhørsforhold skal anerkendes, accepteres og integreres i uddannelsessystemerne. Den store udfordring i denne proces er at give alle studerende garanti for ligestilling. Det præciseres i handlingsprogrammet, at skabelsen af et uddannelsesmæssigt og socialt miljø, hvori kvinder og mænd, piger og drenge, ligestilles og tilskyndes til at realisere deres fulde potentiale, hvori deres ret til tanke-, samvittigheds-, religions- og trosfrihed respekteres, og hvori uddannelsesressourcerne fremmer ikke-fastlåste kønsrollemønstre, effektivt vil fjerne årsagerne til forskelsbehandling af kvinder og uligheder mellem kvinder og mænd (kapitel IV, punkt 72).

Et ikke-diskriminerende multikulturelt uddannelsesmiljø, der fremmer ligestilling mellem mænd og kvinder, kan udvikles ved at sikre, at kvinders og pigers samvittigheds- og religionsfrihed respekteres i uddannelsesinstitutionerne: dette betyder, at alle diskriminerende love eller lovgivning, der bygger på religion, race eller kultur, skal ophæves (B.1. 80, litra f)).

2.3 Videregående uddannelse: videnskab og teknologi

Der lægges særlig vægt på nødvendigheden af, at flere kvinder deltager i videnskab og teknologi, navnlig på de videregående uddannelser: Videregående studier inden for videnskab og teknologi forbereder kvinder til at deltage aktivt i den teknologiske og industrielle udvikling i deres land og skaber behov for en varieret tilgang til erhvervsuddannelse og teknisk uddannelse. (...) Det er vigtigt, at kvinder ikke kun nyder godt af teknologien, men også deltager i processen lige fra konstruktionsfasen til anvendelses-, kontrol- og evalueringsfasen (kapitel IV, punkt 75).

Med henblik herpå skal følgende strategiske mål gennemføres, som defineret i handlingsprogrammet for så vidt angår uddannelse af kvinder: den erhvervsmæssige og tekniske uddannelse skal diversificeres, og piger og kvinder skal have bedre adgang til uddannelse og erhvervsuddannelse på områder som videnskab, matematik, ingeniørarbejde, miljøvidenskab og -teknologi, informationsteknologi og højteknologi samt virksomhedsledelse og skal fastholdes på disse områder (B.3. 82, litra e)), og en større andel af kvinder skal have adgang til politikudformningen og beslutningstagningen på uddannelsesområdet, navnlig kvindelige lærere på alle uddannelsesniveauer og i akademiske discipliner, der traditionelt domineres af mænd, som f.eks. de videnskabelige og teknologiske områder (B.4. 83, litra f)).

2.4 Ulige beskæftigelsesmuligheder: udbytte af uddannelse

Mens piger og drenge stort set har lige adgang til uddannelse i EU's medlemsstater, og unge kvinder rent uddannelsesmæssigt har samme formelle kvalifikationer som drenge og unge mænd eller ligefrem til dels har overhalet disse, ser situationen anderledes ud, når de studerende kommer ud på arbejdsmarkedet. For det meste når kvinder med samme uddannelsesmæssige kvalifikationer som mænd ikke op på samme indkomstniveau og beklæder ikke lige så mange stillinger på beslutningsniveau.

Det understreges i handlingsprogrammet, at diskrimination inden for uddannelse, ansættelse og aflønning, forfremmelse og horisontal mobilitet (...) stadig begrænser kvinders beskæftigelse og økonomiske, faglige og andre muligheder og mobilitet (kapitel IV, punkt 152). Navnlig er udbyttet af uddannelse i form af kvinders og mænds beskæftigelsessituation stadig forskelligt.

2.5 Inden for den akademiske verden: ligestilling mellem kønnene inden for forskning og beslutningstagning

Ved at erklære, at pigers og kvinders adgang til og forbliven på alle uddannelsesstrin, også det højeste trin, og alle fagområder er en faktor, der medvirker til, at der stadig sker fremskridt med hensyn til kvinders erhvervsaktivitet, understreger handlingsprogrammet den akademiske verdens ansvar for at praktisere ligestilling mellem kønnene inden for alle områder og på alle niveauer (kapitel IV, punkt 76).

Handlingsprogrammet kræver derfor, at ulighed mellem kønnene i adgangen til alle områder af videregående uddannelser fjernes ved at sikre, at kvinder har lige adgang til karriereudvikling, uddannelse og stipendier (B.1. 80, litra c)), ved at skabe et uddannelsessystem, der inddrager kønsaspektet, og som kan sikre kvinders fulde deltagelse på lige fod i administration, udformning af politik og beslutningstagning inden for uddannelsessektoren (B.1. 80, litra d)), og ved at udvikle og støtte studier og forskning vedrørende kønsaspektet på alle uddannelsesstrin, navnlig på de højere læreanstalters postgraduate niveau (B.4. 83, litra g)).

3. EU-strategier: kvinders uddannelse

Fremme af kvinders uddannelse har stor betydning for EU's økonomiske og sociale udvikling. Det Europæiske Råd i Lissabon i marts 2000 satte et strategisk mål for næste tiår, som går ud på "at blive den mest konkurrencedygtige og dynamiske videnbaserede økonomi i verden, en økonomi, der kan skabe en holdbar økonomisk vækst med flere og bedre job og større social samhørighed". Dette mål kan kun nås gennem en betydelig vækst inden for videnskabelig og teknologisk forskning og innovation - med andre ord flere videnskabsfolk og forskere. Hidtil er kvinders potentiale inden for videnskab og forskning ikke blevet fuldt udnyttet. Men hvis kvinders kompetencer ikke fremmes, vil det være umuligt at nå Lissabon-målene.

Rådet (uddannelse, ungdom og kultur) nåede derfor i 2003 til enighed om fem benchmarks i overensstemmelse med Lissabon-strategien, bl.a. at "det samlede antal færdiguddannede kandidater inden for matematik, naturvidenskab og teknologi i Den Europæiske Union bør øges med mindst 15% inden 2010, samtidig med at de kønsrelaterede skævheder mindskes". Det påpeges desuden i Kommissionens køreplan for ligestilling mellem kvinder og mænd 2006-2010 fra marts 2006, at "fastlåste kønsrollemønstre flourer inden for almen uddannelse, erhvervsuddannelse og kultur". Der opfordres derfor til en politik, der "(fokuserer) på at bekæmpe fastlåste kønsrollemønstre fra en tidlig alder, tilbyde lærere og studerende oplysende virksomhed herom og opfordre unge kvinder og mænd til at udforske utraditionelle uddannelsesforløb".

Derudover opfordrer køreplanen for ligestilling mellem kvinder og mænd 2006-2010 til, at der opnås en lige høj grad af økonomisk uafhængighed for kvinder og mænd, hvilket indebærer, at beskæftigelsesmålsætningen fra Lissabon på 60% beskæftigelse for kvinder opfyldes. Som det er nu, er kvinders beskæftigelsesfrekvens lavere end mænds. Dette forhold er opstået på grund af forskellige variabler, herunder problemer med at forene arbejde og familieliv samt "direkte diskriminering af kvinder og strukturelle uligheder, som f.eks. segregering i forskellige sektorer, forskellige beskæftigelses- og arbejdsmønstre, ulige adgang til almen uddannelse og erhvervsuddannelse (...) og en stereotyp opfattelse af kønsrollerne".

For at både mænds og kvinders innovative potentiale kan udnyttes fuldt ud, er det desuden nødvendigt at støtte mennesker med fremragende evner, uanset hvilket køn de har, og give dem adgang til at gøre karriere inden for forskning og udvikling. De begrænsninger, der bygger på kønsforskelle, er navnlig mærkbare i forbindelse med kvinders karriereforløb. I forbindelse med denne rapport er det især kvinders karriereforløb inden for den akademiske verden, der er relevant. Traditionelt har færre kvinder end mænd haft en akademisk karriere, og selv i dag falder kvinders andel inden for de højere uddannelser, jo højere man når op i hierakiet. Denne vedvarende vertikale adskillelse gør det ikke alene vanskeligere at udvikle kvinders akademiske potentiale, den hindrer også, at kvinder kan få adgang til og deltage i fastlæggelse af politik og beslutningstagning på uddannelsesområdet.

For at rette op på denne skævhed opfordrede Rådet (konkurrenceevne) i april 2005 til, at andelen af kvinder i ledende stillinger i den offentlige sektor øges til 25%, og at kvinders deltagelse i industriel forskning og teknologi fremmes. Målet er at stimulere innovation, kvalitet og konkurrenceevne inden for videnskabelig og industriel forskning.

EU's ovennævnte strategier og målsætninger bygger på Beijing-erklæringen og Beijing-handlingsprogrammet fra 1995. Det overordnede mål er at fremme lighed mellem kønnene inden for uddannelse og dermed bringe kvinders potentiale i anvendelse som modvægt mod den kommende mangel på eksperter samt at fremme kvinders videnskabelige ekspertise. De indikatorer for kvinders uddannelse, som det tyske formandskab går ind for, er valgt som støtte for disse EU-politikker.

4. Fremvoksende områder inden for kvinders uddannelse, der kræver udvikling af indikatorer

4.1 Livslang læring

En analyse af livslang læring kan give vigtig viden om eventuelle kønsskævheder. Når der foreligger detaljerede oplysninger, kan de give viden om, hvorvidt der efter opnåelse af en formel kvalifikation er forskelle i både formel og uformel læringsadfærd mellem kvinder og mænd, der kunne have mærkbar indflydelse på forholdet mellem kønnene på arbejdsmarkedet.

Livslang læring spiller en vigtig rolle for konkurrenceevne, økonomisk velstand og uafhængighed samt personlig udvikling, og det er en forudsætning for, at kvinder og mænd kan yde en vellykket indsats på arbejdsmarkedet. Det er af afgørende betydning, at kønsaspektet altid tages med i betragtning ved undersøgelser af deltagelsen i livslang læring, fordi det er den eneste måde, hvorpå man kan konstatere, om de politikker, der skal fremme en øget deltagelse i livslang læring, yder både kvinder og mænd retfærdighed.

I forbindelse med Lissabon-strategien om vækst og beskæftigelse anvendes en strukturindikator for livslang læring. Livslang læring handler om personer på 25-64 år, der har erklæret, at de har deltaget i uddannelse i løbet af de fire uger umiddelbart før undersøgelsen (data fra EU's arbejdsstyrkeundersøgelse).

De seneste data fra Eurostat har vist, at kvinder i EU i 2005 deltog en smule mere (10,4%) end mænd (8,9%) i livslang læring. De indsamlede oplysninger handler imidlertid om al uddannelse, uanset om det er relevant for respondentens nuværende eller eventuelle fremtidige job. Strukturindikatoren for livslang læring omfatter pr. definition to typer uddannelsesaktivitet: formel uddannelse og ikke-formel uddannelse, der omfatter både emner, der ikke falder ind under en formel uddannelse, såvel som utraditionelle emner. Hverken årsagen til deltagelsen eller varigheden af den livslange læring fremgår.

Det ser derfor ud til, at det med henblik på en fyldestgørende evaluering af kvinders og mænds adgang til livslang læring vil være værdifuldt at indhente detaljerede oplysninger om henholdsvis kvinders og mænds praksis med hensyn til livslang læring (dvs. alder, køn, uddannelsesniveau, beskæftigelsessituation, erhvervstype samt uddannelsesaktivitetens hyppighed, varighed og type).

4.2 Indvandrere i uddannelsessystemet

EU-Kommissionen har i sin køreplan for ligestilling mellem kvinder og mænd 2006-2010 lovet at bekæmpe enhver form for diskrimination og skabe et rummeligt samfund for alle. "Kvindelige medlemmer af ugunstigt stillede grupper er ofte dårligere stillet end de mandlige medlemmer. Situationen for kvinder fra etniske minoriteter og indvandrerkvinder taler sit eget tydelige sprog. De er ofte udsat for dobbeltdiskrimination. Der er behov for, at ligestilling mellem mænd og kvinder fremmes i indvandrings- og integrationspolitikker for at sikre kvinders rettigheder og deltagelse i samfundslivet, udnytte deres beskæftigelsespotentialer fuldt ud og give dem øget adgang til uddannelse og livslang læring."

Et væsentligt problem for udviklingen af en indikator er, at der hverken foreligger en sammenhængende definition af mennesker med indvandrerbaggrund eller sammenlignelige oplysninger om indvandreres uddannelsessituation. Udtrykket "indvandrer" omfatter alle, der har forladt deres hjemland og ønsker at slå sig ned i et andet land end deres eget i en længere periode. Definitionen omfatter også anden og tredje generation af indvandrere. Disse mennesker omtales generelt som mennesker med indvandrerbaggrund.

Udtryk som "internationale studerende", "statsborgerskab", "udenlandsk nationalitet", "ikke-hjemmehørende status", "studerendes mobilitet" og "forudgående uddannelse fra et andet land" anvendes til at give mere detaljerede oplysninger om udenlandske studerende i destinationslandet, uanset nationalitet. Skønt der allerede foreligger ret differentierede data fra nogle medlemsstater, omfatter de sammenlignelige datasæt på EU-plan dog f.eks. både borgere med en indvandrerbaggrund, der har boet i det samme land de sidste 15 år og agter at blive ved med det, og udvekslingsstuderende, der for en kort periode er indskrevet ved en udenlandsk lærestanstalt. Med så brede kategorier er det ikke muligt at foretage en differentieret sammenligning på europæisk plan.

Desuden må man ikke undervurdere indvandreres forskellighed. Retsstilling, årsag til udvandringen, alder ved indvandringen, sprogbarrierer, religion, etnisk oprindelse, antal år i indvandringslandet og ønske om at blive i indvandringslandet eller vende tilbage til oprindelseslandet er alt sammen overvejelser, der definerer forskellige indvandringssituationer med hver deres særlige udfordringer, behov og muligheder. Kun en detaljeret analyse kan give indblik i forholdet mellem de forskellige indvandrerbaggrunde og indvandrerens adgang til og deltagelse på alle uddannelsesstrin, så der kan foretages seriøse sammenligninger mellem kvindelige og mandlige indvandreres deltagelsesmuligheder.

På nuværende tidspunkt findes der imidlertid kun et begrænset antal metoder til at fremskaffe oplysninger om indvandrere - kvindelige eller mandlige - og deres forhold til uddannelse i indvandringslandet.

Statistikken fra Eurydice om andelen af elever på 15 år med indvandrerbaggrund i privat og offentlig uddannelse på sekundærtrinnet er et skridt i den rigtige retning, skønt det kun giver et snapshot af det store billede. De foreliggende data om indvandrere på de højere uddannelser viser hovedsagelig udenlandske studerendes optagelse på/deltagelse i studier i destinationslandet (Eurostat, OECD).

Kønsspecifikke data har særlig betydning i forbindelse med indvandrere. På den ene side er indvandrerkvinder ofte familiens kulturformidler med hensyn til uddannelse, forandringer og integration. På den anden side er mange indvandrerkvinder udsat for diskrimination på grund af både deres køn og deres baggrund. En kønsspecifik data-analyse af indvandreres situation på uddannelsesområdet vil derfor være et værdifuldt bidrag til formulering af effektive indvandrings- og integrationspolitikker.

Den nuværende mangel på meningsfulde og sammenlignelige data om dette emne gør det imidlertid indtil videre umuligt at fremlægge nye indikatorer. Denne rapport understreger derfor, at der er behov for en grundig indsamling og indgående analyse af data fra hele EU, så det kan undersøges, hvordan indvandrerne er integreret i de europæiske uddannelsessystemer.

5. Oversigt over foreliggende data

5.1 Datakilder

Arbejdsstyrkeundersøgelsen (LFS) er et vigtigt redskab til udvikling af indikatorer. LFS er den vigtigste kilde til statistiske oplysninger, og den giver harmoniserede og sammenlignelige statistiske oplysninger om arbejdsmarkedet på EU-plan. I forbindelse med uddannelse giver arbejdsstyrkeundersøgelsen oplysninger om ungdomsuddannelse, livslang læring og elever, der forlader skolen i utide, men den indeholder også data om beskæftigelse og arbejdsløshed (dvs. procentsatser, vækst, befolkningens erhvervsaktivitet/ikke-erhvervsaktivitet), der for eksempel forbinder beskæftigelsessituation med køn, aldersgrupper, uddannelsesniveau, nationalitet, civilstand og/eller antal uforsørgede børn.

Det internationale samarbejde om dataindsamling og analyse af sammenlignelige data har gennemgået en enorm udvikling. UNESCO, OECD og EU har i fællesskab udviklet et (UOE-) spørgeskema med internationale definitioner med henblik på indsamling af sammenlignelige data. Dette spørgeskema danner derfor grundlag for næsten alle kvantitative internationale sammenligninger på uddannelsesområdet.

Desuden giver både *Eurostat* og *Eurydice* samt publikationer som *She Figures* og *OECD education at a glance* relevante data, oplysninger og analyser, der er relevante for kvinders og mænds uddannelse. Definitioner og fortolkninger, navnlig i forbindelse med analyser, der kræver kønsspecifikke data, er imidlertid ikke altid de samme, hvilket gør disse data mindre anvendelige (se bilag II: Databaser).

5.2 ISCED-klassifikation som grundlag for dataanalyse

1997-udgaven af *UNESCO's internationale standardklassifikation for skolevæsenet (ISCED 97)* blev indført med henblik herpå (se bilag III: ISCED 97-klassifikation). ISCED-klassifikationen tager højde for, at landene strukturerer deres uddannelser og kvalifikationer forskelligt. Den udgør derfor en enestående ramme for undersøgelser med en høj grad af sammenlignelighed af internationale videregående uddannelsessystemer. Den er forståelig, internationalt anvendt og menes at have få mangler. ISCED-klassifikationen er stadig den mest avancerede systematisering af uddannelser, der giver mulighed for dataanalyse og for at drage konklusioner.

5.3 Strukturindikatorer

Rådet opfordrede inden for rammerne af Lissabon-strategien Kommissionen til at udarbejde en sammenfattende årsrapport på grundlag af strukturindikatorerne, som kan anvendes til at foretage en objektiv evaluering af de fremskridt, der gøres i retning af opfyldelse af Lissabon-målene, og støtte rapportens vigtigste budskaber. I forårsrapporten til Det Europæiske Råd fra 2005 præsenterede Kommissionen en ny tilgang til Lissabon-strategien med fokus på vækst og beskæftigelse.

Strukturindikatorerne omfatter følgende seks områder: generel økonomisk baggrund, beskæftigelse, innovation og forskning, økonomisk reform, social samhørighed og miljø. For så vidt angår kvinders uddannelse er indikatorer vedrørende afsluttede studier inden for naturvidenskab og teknologi, ungdomsuddannelsesniveau og livslang læring medtaget.

5.4 Tematiske indikatorer - Fremskridt i retning af opfyldelse af Lissabon-målene inden for uddannelse

Med henblik på at tage fremskridtene i retning af opfyldelse af Lissabon-målene inden for uddannelse op til revision er flere tematiske indikatorer blevet udviklet og overvåget. Indtil 2006 var følgende ni områder blevet undersøgt: kvalitetsforbedring af underviserne, udvikling af færdigheder med henblik på vidensamfundet, øget rekruttering til studier inden for naturvidenskab og teknologi, investering i uddannelse, sikring af ikt for alle, deltagelse i uddannelse, elever, der forlader skolen i utide, forbedring af fremmedsprogsindlæring samt mobilitet og samarbejde.

6. Indikatorer

6.1 Indikator 1: Den andel, kvindelige kandidater og mandlige kandidater udgør af alle kandidater inden for naturvidenskabelige og tekniske fag

Indikatoren angiver andelen af kvindelige og mandlige kandidater på videregående uddannelser inden for naturvidenskab (inkl. matematik og computervidenskab) og tekniske fag (ingeniørfag, produktion og byggeri i 2004) ved offentlige eller private institutioner, der afsluttede videregående studier og studier på ph.d.-niveau (ISCED 5) eller avancerede forskningsstudier (ISCED 6) i forhold til det samlede antal kandidater inden for de respektive studieområder.

De uddannelsesniveauer og -områder, som indikatoren omtaler, følger den internationale standardklassifikation for skolevæsenet (ISCED 97) og Eurostats håndbog for uddannelsesområder (1999). ISCED 5 defineres som første niveau af en videregående uddannelse og omfatter de to kategorier ISCED 5a og ISCED 5b. De fleste ISCED 5a-programmer har stort set et teoretisk grundlag og skal give tilstrækkelige kvalifikationer

til at få adgang til avancerede forskningsprogrammer eller erhverv med høje krav til færdigheden. ISCED 5b-programmerne er praktisk orienteret, og deres indhold er typisk tilrettelagt med henblik på at forberede de studerende på at gå ind i et specifikt erhverv. De kvalifikationer, der erhverves i et ISCED 5b-program, giver ikke direkte adgang til avancerede forskningsprogrammer.

Klassifikationen ISCED 6 omfatter programmer på andet niveau af en videregående uddannelse, der fører til en avanceret forskningskvalifikation, ofte på ph.d.-niveau eller derover. Programmerne er koncentreret om avancerede studier og original forskning, og de forbereder kandidaterne til en akademisk karriere på højere læresteder.

Indikatoren sonder mellem kvindelige og mandlige kandidater med kvalifikationer på henholdsvis ISCED 5- og ISCED 6-niveau, og den viser således, i hvor høj grad kvinder vælger naturvidenskabelige og tekniske fag, sammenlignet med det kvalifikationsniveau, de opnår, samt de erhverv, de vælger. Sondringen giver analysen større dybde, idet kandidaternes uddannelsesmæssige valg og resultater i vidt omfang kan afgøre, hvilke karriere- og samfundsmæssige roller der står åbne for dem. De relevante fag er desuden blevet beskrevet mere detaljeret, så eventuelle forskelle er kommet frem i lyset. Når dataene fremstår som en andel af det samlede antal kandidater inden for de respektive områder, er det lettere at analysere dem og dermed påpege både horisontal og vertikal adskillelse.

Skema 6.1: Kvindelige kandidater og mandlige kandidater (ISCED 5, ISCED 6) inden for a) naturvidenskab, matematik og computervidenskab og b) ingeniørfag, produktion og byggeri, som en procentdel af det samlede antal kandidater inden for de respektive områder (2004)^I

	ISCED 5				ISCED 6			
	Science, mathematics and computing		Engineering, manufacturing and construction		Science, mathematics and computing		Engineering, manufacturing and construction	
	Women	Men	Women	Men	Women	Men	Women	Men
geo								
eu25 European Union	39,8	60,2	23,6	76,4	39,0	61,0	23,2	76,8
be Belgium	30,4	69,6	20,8	79,2	28,9	71,1	20,2	79,8
bg Bulgaria	56,4	43,6	37,2	62,8	55,8	44,2	39,2	60,8
cz Czech Republic	40,0	60,0	24,4	75,6	34,9	65,1	21,2	78,8
dk Denmark	33,7	66,3	31,4	68,6	26,0	74,0	27,9	72,1
de Germany	36,1	63,9	17,4	82,6	29,5	70,5	11,8	88,2
ee Estonia	48,1	51,9	33,1	66,9	44,0	56,0	37,5	62,5
ie Ireland	42,9	57,1	17,3	82,7	45,3	54,7	28,7	71,3
gr Greece	42,8	57,2	38,5	61,5	32,3	67,7	21,0	79,0
es Spain	36,4	63,6	25,7	74,3	48,9	51,1	27,9	72,1
fr France ^{III)}	30,9	69,1	24,7	75,3	34,4	65,6	-	-
it Italy	53,6	46,4	28,6	71,4	54,0	46,0	31,2	68,8
cy Cyprus	42,2	57,8	20,2	79,8	83,3	16,7	-	-
lv Latvia	39,2	60,8	28,2	71,8	53,3	46,7	38,5	61,5
lt Lithuania	43,2	56,8	33,3	66,7	61,4	38,6	33,9	66,1
lu Luxembourg ^{III)}	-	-	-	-	-	-	-	-
hu Hungary	38,0	62,0	23,6	76,4	32,7	67,3	33,3	66,7
mt Malta ^{IV)}	34,5	65,5	19,3	80,7	60,0	40,0	20,0	80,0
nl Netherlands	23,0	77,0	15,4	84,6	37,7	62,3	23,4	76,6
at Austria	35,8	64,2	17,1	82,9	35,1	64,9	18,6	81,4
pl Poland	40,7	59,3	27,7	72,3	52,9	47,1	24,1	75,9
pt Portugal	50,7	49,3	33,8	66,2	51,5	48,5	35,6	64,4
ro Romania	59,1	40,9	32,5	67,5	45,7	54,3	28,7	71,3
si Slovenia	39,8	60,2	21,1	78,9	40,9	59,1	25,6	74,4
sk Slovakia	40,8	59,2	31,7	68,3	46,3	53,7	29,7	70,3
fi Finland ^{V)}	50,2	49,8	21,6	78,4	41,0	59,0	20,7	79,3
se Sweden	47,5	52,5	28,9	71,1	39,1	60,9	25,9	74,1
uk United Kingdom	37,4	62,6	20,0	80,0	37,9	62,1	21,2	78,8

Source: Eurostat, Education indicators

^{I)} Ten new Member States (Czech Republic, Cyprus, Estonia, Hungary, Latvia, Lithuania, Malta, Poland, Slovakia, and Slovenia) joined the EU in 2004, and during that year, a considerable number of students migrated to the "old" EU Member States. This "brain drain" is reflected in the EU graduate figures for 2004.

^{III)} Source: Statistics France. No data for engineering, manufacturing and construction (ISCED 6) is available.

^{III)} Luxembourg's University was founded in 2003. Therefore, there is no graduate data available for 2004.

^{IV)} Source: National statistics, Malta

^{V)} Source: National statistics, Finland

Skønt der har været en væsentlig stigning i antallet af studerende, der påbegynder en videregående uddannelse i EU, og dermed en stigning i antallet af kandidater, er der stadig tydelige kønsforskelle i valget af studium, og det er således et spørgsmål, der stadig står centralt i drøftelserne om lighed mellem kønnene. Derfor kan spørgsmål om køn ikke reduceres til at dreje sig om en overordnet set ligelig fordeling med hensyn til deltagelse eller eksamensafslutning.

Det store flertal af EU-lande viser et lignende mønster, hvor der er flere mænd end kvinder inden for naturvidenskabelige og tekniske fag, mens det modsatte er tilfældet for områder uden for naturvidenskab og teknik. Med et europæisk gennemsnit på 39,8% (ISCED 5) og 39% (ISCED 6) kvindelige færdiguddannede inden for naturvidenskab, matematik og computervidenskab og 23,6% (ISCED 5) og 23,2% (ISCED 6) kvindelige færdiguddannede inden for ingeniørfag, produktion og byggeri er kvinder stadig underrepræsenteret inden for disse områder.

Det er stort set kun i de skandinaviske og østeuropæiske lande, at procentsatsen af kvinder med en afsluttet universitetsuddannelse inden for naturvidenskabelige og tekniske fag overstiger EU-gennemsnittet, og selv i disse lande når den positive tendens ikke nødvendigvis ud på arbejdsmarkedet. Der er behov for en konstruktiv udfordring på nationalt plan af de eksisterende hindringer for kvinders deltagelse, såsom kulturelle fordomme og vaneforestillinger over for kvinder inden for de naturvidenskabelige og tekniske fag.

Det er afgørende, at kvinders potentiale inden for de naturvidenskabelige og tekniske fag aktiveres. Set fra et økonomisk synspunkt kan disse to områder ikke klare sig uden kvinders evner og færdigheder. Det er derfor et spørgsmål om effektivitet at udnytte alle de ressourcer, der er til rådighed. Dette giver anledning til et politikrelateret spørgsmål om, hvad man kan gøre for at rette op på kønsfordelingen inden for de to brede områder naturvidenskab, matematik og computervidenskab og ingeniørfag, produktion og byggeri på det grundlæggende højere niveau (ISCED 5) for derved at rette op på kønsfordelingen på ISCED 6-niveau og i højt kvalificerede job inden for begge områder. Såvel studieområde som uddannelsesniveau skal tages i betragtning, hvis den samlede forskningskapacitet i EU skal øges.

6.2 Indikator 2: Beskæftigelsesfrekvensen for kvinder og mænd differentieret efter højeste opnåede uddannelsesniveau

Måling af kønsopdelte beskæftigelsesfrekvenser i forhold til opnået uddannelsesniveau giver indblik i, hvilket omfang af viden og færdigheder der findes på arbejdsmarkedet, og bidrager til en vurdering af, i hvor høj grad arbejdsmarkedet kan tilbyde kvinder og mænd passende arbejdspladser. Indikatoren angiver beskæftigelsesfrekvensen for kvinder og mænd mellem 25 og 64 år differentieret efter det højeste uddannelsesniveau, de har opnået. ISCED 97-klassifikationen (bilag III) anvendes til at fastlægge uddannelsesniveauerne, der inddeles i tre kategorier:

- a) førskoleundervisning og undervisning på primærtrinnet og lavere sekundærtrin (ISCED 0-2)
- b) højere sekundærtrin og uddannelse mellem sekundærtrinnet og videregående uddannelser (ISCED 3-4), og
- c) videregående uddannelse (ISCED 5-6).

Kategorierne afspejler forskellene mellem viden, færdigheder og kvalifikationer, der opnås på de forskellige uddannelsesstrin. Derudover angives de forskellige jobmuligheder og -retninger på arbejdsmarkedet, der er knyttet til hver kategori. Dataene bygger på arbejdsstyrkeundersøgelsen.

Skema 6.2: Beskæftigelsesfrekvensen for kvinder og mænd mellem 25 og 64 år differentieret efter højeste opnåede uddannelsesniveau (2006)

		Total (ISCED 1997)		Pre-primary, primary and lower secondary education - levels 0-2 (ISCED 1997)		Upper secondary and post-secondary non-tertiary education - levels 3-4 (ISCED 1997)		Tertiary education - levels 5-6 (ISCED 1997)	
		Between 25 and 39 years	Between 40 and 64 years	Between 25 and 39 years	Between 40 and 64 years	Between 25 and 39 years	Between 40 and 64 years	Between 25 and 39 years	Between 40 and 64 years
geo	Sex								
eu25 European Union (25 countries)	m Males	86.3	74.7	79.9	65.6	86.9	75.9	91.2	85.4
	f Females	69.7	57.9	50.3	42.8	70.4	63.9	82.6	79.6
be Belgium	m Males	86.4	68.9	74.0	55.4	88.3	74.6	92.3	82.9
	f Females	76.1	51.0	49.0	33.8	74.4	57.4	88.9	74.1
bg Bulgaria	m Males	80.5	68.2	58.6	47.3	83.8	74.3	94.1	83.3
	f Females	70.4	59.0	38.4	31.9	73.1	66.0	86.6	76.7
cz Czech Republic	m Males	91.2	78.1	57.2	52.0	92.9	78.3	93.9	89.5
	f Females	66.6	62.7	40.5	39.7	67.3	65.6	73.7	82.5
dk Denmark	m Males	89.1	81.3	76.5	69.4	91.1	81.5	91.1	88.1
	f Females	79.8	72.1	59.3	58.3	79.0	70.3	86.2	84.1
de Germany	m Males	83.5	75.9	67.2	62.2	83.3	74.4	93.0	84.8
	f Females	70.4	63.2	45.6	46.4	72.8	64.6	82.1	78.0
ee Estonia	m Males	90.0	77.1	76.3	58.9	90.2	76.5	96.5	88.4
	f Females	77.3	77.2	.	54.3	74.6	77.1	86.5	84.9
ie Ireland	m Males	89.1	80.6	79.2	72.0	91.8	86.8	93.2	90.6
	f Females	72.2	55.2	45.8	38.2	69.9	61.0	84.4	77.4
gr Greece	m Males	89.1	80.0	90.1	75.3	88.9	82.2	88.2	88.1
	f Females	63.6	46.4	46.7	36.4	61.8	48.2	79.6	77.6
es Spain	m Males	87.5	78.7	85.5	73.7	88.5	84.6	89.3	86.6
	f Females	68.0	48.3	53.0	36.3	68.3	61.1	80.0	76.7
fr France	m Males	86.1	71.2	75.9	61.4	88.8	75.5	88.8	81.4
	f Females	71.3	61.5	49.0	51.3	71.8	67.3	81.7	74.2
it Italy	m Males	85.4	73.9	84.9	65.6	86.4	82.3	83.2	89.8
	f Females	60.8	45.4	44.9	29.7	67.1	63.3	73.2	81.1
cy Cyprus	m Males	92.6	86.2	84.2	83.1	95.4	85.6	93.5	91.9
	f Females	77.4	58.0	66.0	46.1	73.0	62.0	86.4	77.3
lv Latvia	m Males	83.8	74.3	74.6	56.0	84.8	76.1	96.9	87.6
	f Females	76.5	69.9	49.0	36.9	76.4	69.3	86.7	86.8
lt Lithuania	m Males	84.0	75.8	55.6	45.3	86.8	79.6	93.2	83.4
	f Females	81.0	66.5	53.6	32.7	76.8	65.7	92.2	85.1
lu Luxembourg (Grand-Duché)	m Males	93.2	75.5	92.6	68.6	93.7	74.9	93.2	85.2
	f Females	73.1	51.6	66.7	42.9	70.1	52.5	81.9	72.9
hu Hungary	m Males	85.4	64.1	64.2	37.1	88.0	68.9	93.8	80.7
	f Females	64.2	54.3	35.0	32.9	65.6	60.3	80.3	77.1
mt Malta	m Males	91.7	77.1	87.2	73.6	96.5	88.9	97.5	86.8
	f Females	51.8	23.1	35.7	18.0	71.2	49.6	84.3	60.6
nl Netherlands	m Males	92.2	78.9	86.8	72.0	92.8	79.6	95.2	84.1
	f Females	79.9	60.8	58.4	43.8	81.0	67.2	90.3	77.8
at Austria	m Males	90.9	75.3	76.5	62.1	91.9	75.6	94.8	84.4
	f Females	76.2	60.0	57.7	47.4	78.8	62.5	84.1	80.6
pl Poland	m Males	81.9	62.4	60.9	43.3	81.8	63.2	92.0	82.8
	f Females	66.8	48.0	39.6	28.2	61.7	48.3	84.5	75.3
pt Portugal	m Males	87.9	77.1	89.3	75.2	83.1	82.2	88.5	88.0
	f Females	78.5	62.3	74.4	58.2	77.8	77.0	89.1	82.0
ro Romania	m Males	81.0	71.3	71.9	60.8	81.5	71.7	91.3	89.5
	f Females	71.0	56.7	51.7	44.3	73.0	61.2	90.6	85.8
si Slovenia	m Males	89.2	71.8	73.4	58.1	89.7	72.6	95.3	84.0
	f Females	84.8	60.7	75.1	45.5	82.4	60.2	92.5	83.5
sk Slovakia	m Males	86.0	72.1	27.6	34.5	87.9	73.9	97.2	87.4
	f Females	64.8	56.4	20.6	29.0	66.2	60.6	78.5	77.3
fi Finland	m Males	86.3	73.0	75.2	59.3	85.1	74.1	94.2	84.4
	f Females	75.2	72.2	52.0	54.1	72.6	72.0	82.4	84.3
se Sweden	m Males	87.4	81.7	75.3	74.6	89.0	82.8	88.9	86.7
	f Females	79.5	76.5	56.0	57.1	79.3	76.9	85.0	87.8
uk United Kingdom	m Males	88.6	79.3	76.7	67.1	90.2	81.2	94.3	86.6
	f Females	72.6	66.7	52.6	63.0	72.5	79.1	86.3	86.4

Source: Eurostat, Labour Force Survey (quarterly survey results)

u: unreliable or uncertain data

Tabel 6.2 viser, at beskæftigelsesfrekvensen for kvinder og mænd stiger i alle EU-lande i takt med, at uddannelsesniveaut stiger. Desuden falder beskæftigelsesfrekvensen med alderen uanset uddannelsesniveau. Der er imidlertid store forskelle mellem graden af korrelation i EU's medlemsstater. Medens beskæftigelsesfrekvenserne for kvinder er lavere end for mænd i alle EU-landene, mindskes forskellene i takt med et stigende uddannelsesniveau. Der er f.eks. en høj beskæftigelsesfrekvens for kvinder med en videregående uddannelse (EU-gennemsnit for aldersgruppen 25-39 år: 82,6%; EU-gennemsnit for aldersgruppen 40-64 år: 79,6%), men viser fortsat samme varianser sammenlignet med tallene for mænd i EU-landene.

På basis af disse data kan det konkluderes, at a) personer med ringe kvalifikationer har større sandsynlighed for at blive arbejdsløse eller helt udelukkede fra arbejdsmarkedet (lediggang), og b) forskellen i mænds og kvinders beskæftigelsesfrekvens uddybes i den lavere ende af uddannelsessegmentet. Beskæftigelsesfrekvensen for kvinder (EU-gennemsnit) viser en markant forskel mellem kvinder, der har afsluttet en uddannelse på højere sekundærtrin og på niveauet mellem sekundærtrinnet og videregående uddannelser (ISCED 3-4) og kvinder med lavere kvalifikationer (ISCED 0-2).

Mens omkring 50% (i aldersgruppen 25-39 år) og 43% (i aldersgruppen 40-64 år) af kvinder med et uddannelsesniveau på ISCED 0-2-niveau er aktive på arbejdsmarkedet, har mænd med samme førskole-, primær- og lavere sekundæruddannelse henholdsvis 29,6% (aldersgruppen 25-39 år) og 22,8% større sandsynlighed for at være i arbejde. Selv om kønsforskellene fortsætter på ISCED 0-2-niveau, må det ikke glemmes, at der også på ISCED 3-4-niveau er forskel på beskæftigelsesfrekvensen mellem mænd og kvinder, nemlig 16,5% over for 12% (EU-gennemsnit) og 8,5% over for 5,8% (EU-gennemsnit) på niveauet for videregående uddannelse (ISCED 5-6-niveau).

Spørgsmålet om økonomisk inaktivitet skal også med ind i overvejelserne, når man drøfter beskæftigelsesfrekvens. Økonomisk inaktive personer er kendetegnet ved ikke at have et arbejde og ved enten ikke at være aktivt arbejdssøgende eller ved ikke umiddelbart at være til rådighed for et arbejde. Økonomisk inaktivitet er alders- og kønsbestemt. Kvinder er langt mere udsat end mænd for at stå uden for arbejdsmarkedet, først og fremmest på grund af familiemæssige ansvar. Endvidere ligger det økonomiske inaktivitetsniveau for personer med

lavere uddannelsesniveau og den ældre befolkning over gennemsnittet. Således skyldes den relativt lave beskæftigelsesfrekvens for kvinder med en uddannelse på ISCED 0-2-niveau og variansen i beskæftigelsesfrekvens mellem de to aldersgrupper 25-39 år og 40-64 år i høj grad økonomisk inaktivitet. For de fleste personer med begrænsede kvalifikationer er udgiften til børnepasning desuden højere end deres løn, hvorfor mange kvinder med begrænsede kvalifikationer vælger at blive hjemme.

Mens kvinder således i høj grad bidrager til den overordnede beskæftigelsesfrekvens i EU, er sandsynligheden for, at de har arbejde, fortsat mindre end for mænds vedkommende. En styrkelse af EU's økonomiske udvikling forudsætter et konkurrencebaseret miljø, der omfatter såvel mænd som kvinder. Kvinders og mænds kvalifikationer må derfor styrkes for at øge arbejdsmarkedets potentiale. Samtidig er det også afgørende, at arbejdsmarkedet udnytter både kvinders og mænds eksisterende færdigheder og evner.

- 6.3 Indikator 3a: Den andel, som kvindelige ISCED 5a-kandidater og mandlige ISCED 5a-kandidater udgør af alle ISCED 5a-kandidater, og den andel, som kvindelige ph.d.-kandidater og mandlige ph.d.-kandidater udgør af alle ph.d.-kandidater, differentieret efter brede studieområder og i alt

Indikatoren består af to dele. Den undersøger andelen af kvindelige og mandlige kandidater på ISCED 5a-niveau fra akademiske institutioner analyseret efter studieområde, hvilket omfatter videregående uddannelsesprogrammer med et akademisk perspektiv. ISCED 5a-kandidater er kvalificeret til at få adgang til et erhverv med høje krav til færdigheder eller et avanceret forskningsprogram.

Indikatoren angiver også andelen af kvindelige og mandlige kandidater på ph.d.- eller tilsvarende niveau (ISCED 6) af alle kandidater på ph.d.- eller tilsvarende niveau fra akademiske institutioner analyseret efter studieområde. En undersøgelse af brede studieområder på ISCED 5a-niveau og ph.d.- eller tilsvarende niveau kaster lys over kønsfordelingen blandt højt kvalificerede kandidater, efterhånden som de når det punkt, hvor de får adgang til avancerede forskningsprogrammer eller kommer i beskæftigelse. Den angiver desuden gennemførelsesprocenten for kvinder og mænd på de forskellige studieområder på akademisk og avanceret forskningsniveau.

Skema 6.3.a: Den andel, som kvindelige ISCED 5a-kandidater og mandlige ISCED 5a-kandidater udgør af alle ISCED 5a-kandidater differentieret efter brede studieområder og i alt (2004)¹

Isced6a_d1+5a_d2Tertiary programmes with academic orientation - all first degrees (ISCED 1997)																
	Total		Teacher training and education science		Humanities and arts		Social sciences, business and law		Science, mathematics and computing		Engineering, manufacturing and construction		Agriculture and veterinary		Health and Welfare	
	Women	Men	Women	Men	Women	Men	Women	Men	Women	Men	Women	Men	Women	Men	Women	Men
EU25																
European Union (25 countries)	58.4	41.6	77.6	22.4	71.2	28.8	60.6	39.4	42.2	57.8	25.7	74.3	52.4	47.6	75.6	24.4
Belgium	52.7	47.3	72.0	28.0	64.0	36.0	55.2	44.8	38.7	61.3	23.3	76.7	49.0	51.0	59.9	40.1
Bulgaria	58.0	42.0	73.3	26.7	64.7	35.3	61.7	38.3	56.4	43.6	37.9	62.1	43.0	57.0	64.0	36.0
Czech Republic	56.8	43.2	76.8	23.2	64.5	35.5	60.9	39.1	40.6	59.4	24.1	75.9	56.4	43.6	73.9	26.1
Denmark	62.0	38.0	73.9	26.1	67.7	32.3	51.8	48.2	38.3	61.7	26.3	73.7	59.0	41.0	83.6	16.4
Germany	49.9	50.1	71.9	28.1	69.2	30.8	47.7	52.3	36.8	63.2	23.0	77.0	53.1	46.9	66.3	33.7
Estonia	69.6	30.4	91.7	8.3	81.1	18.9	67.6	32.4	54.4	45.6	34.3	65.7	62.5	37.5	88.5	11.5
Ireland	59.6	40.4	80.8	19.2	65.9	34.1	59.6	40.4	41.2	58.8	25.0	75.0	44.8	55.2	82.6	17.4
Greece	61.9	38.1	75.7	24.3	79.1	20.9	60.5	39.5	42.7	57.3	45.0	55.0	52.6	47.4	62.2	37.8
Spain	60.0	40.0	79.2	20.8	66.3	33.7	61.4	38.6	44.0	56.0	30.9	69.1	46.5	53.5	79.2	20.8
France ⁱⁱ⁾	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Italy	58.1	41.9	85.1	14.9	77.0	23.0	57.2	42.8	53.6	46.4	28.6	71.4	43.5	56.5	66.3	33.7
Cyprus	76.6	23.4	79.8	20.2	90.4	9.6	74.3	25.7	61.7	38.3	0.0	#DIV/0!	0.0	0.0	0.0	0.0
Latvia	70.1	29.9	89.6	10.4	83.4	16.6	70.1	29.9	40.2	59.8	30.9	69.1	47.3	52.7	84.6	15.4
Lithuania	63.6	36.4	81.9	18.1	77.5	22.5	64.7	35.3	46.0	54.0	34.6	65.4	55.8	44.2	77.3	22.7
Luxembourg ⁱⁱⁱ⁾ (Grand-duché)	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Hungary	63.7	36.3	78.6	21.4	71.3	28.7	67.0	33.0	36.7	63.3	24.3	75.7	46.3	53.7	79.9	20.1
Malta ^{iv)}	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Netherlands	56.6	43.4	79.2	20.8	59.8	40.2	50.9	49.1	23.0	77.0	15.4	84.6	49.6	50.4	77.7	22.3
Austria	50.7	49.3	76.4	23.6	62.5	37.5	54.6	45.4	35.8	64.2	18.9	81.1	59.0	41.0	60.7	39.3
Poland	65.5	34.5	75.9	24.1	76.1	23.9	69.6	30.4	40.7	59.3	27.7	72.3	58.8	41.2	75.7	24.3
Portugal	68.3	31.7	85.1	14.9	71.5	28.5	64.8	35.2	54.2	45.8	36.0	64.0	62.0	38.0	80.1	19.9
Romania	56.9	43.1	45.3	54.7	68.1	31.9	62.5	37.5	60.9	39.1	33.2	66.8	41.1	58.9	64.6	35.4
Slovakia	62.5	37.5	81.7	18.3	73.2	26.8	64.6	35.4	45.0	55.0	27.0	73.0	57.0	43.0	66.0	34.0
Slovenia	55.3	44.7	73.8	26.2	56.4	43.6	60.2	39.8	41.0	59.0	31.5	68.5	42.8	57.2	76.9	23.1
Finland ^{v)}	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Sweden	63.3	36.7	80.0	20.0	66.4	33.6	59.6	40.4	51.6	48.4	29.3	70.7	55.9	44.1	85.4	14.6
United Kingdom	55.8	44.2	72.9	27.1	64.1	35.9	56.3	43.7	38.0	62.0	20.7	79.3	61.8	38.2	75.5	24.5

Source: Eurostat, Education indicators

Ten new Member States (Czech Republic, Cyprus, Estonia, Hungary, Latvia, Lithuania, Malta, Poland, Slovakia, and Slovenia) joined the EU in 2004, and during that year, a considerable number of students migrated to the "old" EU Member States. This "brain drain" is reflected in the EU graduate figures for 2004.

ⁱ⁾ Source: Statistics France.

ⁱⁱ⁾ Luxembourg's University was founded in 2003. Therefore, there is no graduate data available for 2004.

ⁱⁱⁱ⁾ Source: National statistics, Malta

^{iv)} Source: National statistics, Finland

Skema 6.3.b: Den andel, som kvindelige ph.d.-kandidater og mandlige ph.d.-kandidater udgør af alle ph.d.-kandidater (Ph.d. ISCED 6) differentieret efter brede studieområder og i alt (2004)¹

	iscsed6_phdPhD/Doctorate (ISCED 6)															
	Total		Teacher training and education science		Humanities and arts		Social sciences, business and law		Science, mathematics and computing		Engineering, manufacturing and construction		Agriculture and veterinary		Health and Welfare	
	Women	Men	Women	Men	Women	Men	Women	Men	Women	Men	Women	Men	Women	Men	Women	Men
geo																
eu25 European Union (25 countries)	42,7	57,3	58,7	41,3	50,7	49,3	44,2	55,8	38,4	61,6	22,0	78,0	49,9	50,1	51,7	48,3
be Belgium	33,9	66,1	46,4	53,6	36,6	63,4	43,6	56,4	28,9	71,1	20,2	79,8	37,3	62,7	39,1	60,9
bg Bulgaria	50,8	49,2	52,6	47,4	67,1	32,9	42,9	57,1	55,8	44,2	39,2	60,8	63,6	36,4	50,0	50,0
cz Czech Republic	35,6	64,4	73,0	27,0	41,6	58,4	46,2	53,8	34,9	65,1	21,2	78,8	33,9	66,1	36,2	63,8
dk Denmark	35,9	64,1	0 ⁱⁱ⁾	0 ⁱⁱ⁾	50,0	50,0	39,1	60,9	26,0	74,0	27,9	72,1	56,2	43,8	46,0	54,0
de Germany	39,0	61,0	50,8	49,2	48,8	51,2	35,0	65,0	29,5	70,5	11,8	88,2	58,8	41,2	50,0	50,0
ee Estonia	62,2	37,8	100,0	0,0	60,7	39,3	61,5	38,5	44,0	56,0	37,5	62,5	20,0	80,0	80,5	19,5
ie Ireland	45,7	54,3	50,0	50,0	47,9	52,1	53,1	46,9	45,3	54,7	28,7	71,3	47,6	52,4	55,0	45,0
gr Greece	38,1	61,9	51,9	48,1	51,0	49,0	52,1	47,9	32,3	67,7	21,0	79,0	43,6	56,4	65,4	34,6
es Spain	47,5	52,5	57,5	42,5	48,8	51,2	49,0	51,0	48,9	51,1	27,9	72,1	44,1	55,9	51,8	48,2
fr France ⁱⁱⁱ⁾	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
it Italy	50,9	49,1	72,5	27,5	58,5	41,5	50,4	49,6	54,0	46,0	31,2	68,8	54,4	45,6	61,5	38,5
cy Cyprus	61,5	38,5	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	100,0	83,3	16,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
lv Latvia	58,3	41,7	100,0	0,0	50,0	50,0	57,9	42,1	53,3	46,7	38,5	61,5	100,0	0,0	52,9	47,1
lt Lithuania	57,5	42,5	0,0	:	77,6	22,4	59,4	40,6	61,4	38,6	33,9	66,1	54,5	45,5	60,0	40,0
lu Luxembourg ^{iv)} (Grand-Duché)	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
hu Hungary	42,9	57,1	66,1	33,9	50,0	50,0	45,7	54,3	32,7	67,3	33,3	66,7	30,3	69,7	39,9	60,1
mt Malta ^{v)}	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
nl Netherlands	39,4	60,6	0,0	0,0	42,7	57,3	40,9	59,1	37,7	62,3	23,4	76,6	39,0	61,0	48,6	51,4
at Austria	40,5	59,5	58,5	41,5	52,7	47,3	41,9	58,1	35,1	64,9	18,6	81,4	55,7	44,3	63,2	36,8
pl Poland	46,9	53,1	:	:	54,9	45,1	48,2	51,8	52,9	47,1	24,1	75,9	48,7	51,3	51,5	48,5
pt Portugal ^{vi)}	47,8	52,2	78,3	21,7	50,9	49,1	46,3	53,7	51,3	48,7	35,0	65,0	52,8	47,2	46,3	53,7
ro Romania	49,3	50,7	:	:	67,8	32,2	51,7	48,3	45,7	54,3	28,7	71,3	0,0	100,0	56,3	43,7
si Slovenia	40,6	59,4	50,0	50,0	57,5	42,5	39,0	61,0	40,9	59,1	25,6	74,4	50,0	50,0	53,8	46,2
sk Slovakia	45,0	55,0	68,1	31,9	46,7	53,3	50,7	49,3	46,3	53,7	29,7	70,3	35,7	64,3	48,5	51,5
fi Finland ^{vii)}	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
se Sweden	44,8	55,2	79,3	20,7	56,0	44,0	43,3	56,7	39,6	60,4	25,0	75,0	45,2	54,8	56,9	43,1
uk United Kingdom	43,1	56,9	60,4	39,6	49,3	50,7	50,7	49,3	37,9	62,1	21,2	78,8	47,2	53,1	54,5	45,5

Source: Eurostat, Education indicators

i) Ten new Member States (Czech Republic, Cyprus, Estonia, Hungary, Latvia, Lithuania, Malta, Poland, Slovakia, and Slovenia) joined the EU in 2004, and during that year, a considerable number of students migrated to the "old" EU Member States. This "brain drain" is reflected in the EU graduate figures for 2004.

ii) Denmark's national statistics use different categories than those defined by Eurostat. Thus, the data shown in the table is skewed. Both, women and men make up the total of ISCED 6 graduates in teacher training & education.

iii) No data for PhD ISCED 6 is available

iv) Luxembourg's University was founded in 2003. Therefore, there is no graduate data available for 2004.

v) No data for PhD ISCED 6 is available

vi) National Portuguese statistics

vii) No data for PhD ISCED 6 is available

Den samlede andel af kvindelige ISCED 5a-kandidater (EU-gennemsnit: 58,4%) overstiger andelen af mænd. Alligevel er der markante forskelle på emneområder for de respektive andele af kvinder med ISCED 5a-kvalifikationer. Der er flere kvinder end mænd, der vælger læreruddannelse, humanistiske fag og kunst samt sundheds- og velfærdsstudier. Studiemråder, der traditionelt associeres med det stereotype billede af mænd - f.eks. naturvidenskab, matematik og computervidenskab samt ingeniørfag, produktion og byggeri - har en markant højere andel af mænd. Den samlede høje andel af kvindelige ISCED 5a-kandidater viser således et kønsstereotypt mønster, når det analyseres efter studieområde.

Tendensen i hhv. kvinders og mænds emnevalg på ISCED 6-niveau afspejler situationen på ISCED 5a-niveau og forstærkes ligefrem, når det kommer til emner, hvor der generelt er en højere andel af mænd. Der sker dog også en stigning i andelen af mænd inden for studieområder, der tidligere var foretrukne kvindefag.

Indikatorerne afslører således en horisontal opdeling med hensyn til emnevalg og samtidig en kønsbestemt skævhed i den vertikale dimension. I de fleste EU-medlemsstater er den samlede andel af kvindelige studerende inden for højere uddannelse større, og ved den afsluttende eksamen (ISCED 5a-niveau) har kvinder som regel øget deres føring over mænd. Alligevel er der et omvendt forhold mellem andelen af mænd og kvinder på ph.d.- og tilsvarende niveau (ISCED 6).

Det er vigtigt at erkende, at ISCED 5a- og 6-niveau fungerer som forbindelsesbro mellem uddannelse og beskæftigelse på højt niveau, navnlig inden for forskning og udvikling. Politikken skal derfor koncentreres om at fremme et afbalanceret forhold mellem mænd og kvinder, der dimitterer med en INSCED 5a-kvalifikation og en ph.d. eller tilsvarende kvalifikation. Dette vil ikke bare udvide omfanget af originale forskningstiltag, det vil også give kvinder og mænd de færdigheder og kvalifikationer, de behøver for at kunne indgå i den øverste ledelse og beslutningsprocessen omkring forskning og udvikling i såvel den private som den offentlige sektor.

6.4 Indikator 3b: Andelen af kvindeligt og mandligt akademisk personale differentieret efter grad A, B og C og i alt

Den forholdsmæssige fordeling af kvinder og mænd på forskellige anciennitetsniveauer i den akademiske verden er afgørende for at fremme ligestilling. Det er derfor vigtigt, at den vertikale dimension af beskæftigelsen i den akademiske verden omstruktureres fra en kønsbaseret forskningsarena til et kreativt og bæredygtigt FoU-miljø, der får lige store bidrag fra kvinder og mænd.

Indikatoren for andelen af kvindeligt og mandligt akademisk personale af det samlede akademiske personale, differentieret efter grad og i alt, gør det muligt at evaluere kønsfordelingen på forskellige anciennitetsniveauer. Graderne for det akademiske personale udgør referenc punkter. Denne klassificering, som Europa-Kommissionen har foreslået, er udviklet af de statistiske korrespondenter (undergruppe under Helsingfors-gruppen om kvinder og videnskab) for at tage hensyn til den vertikale dimension af den akademiske verden, der ikke er indbefattet i ISCED-klassifikationen. De akademiske personalegrader afspejler forbindelsen mellem indplacering i akademiske institutioner, erfaring og uddannelsesniveau.

Grad A: den højeste grad/stilling, hvori der normalt udføres forskning,

grad B: forskere, der arbejder i stillinger, der ikke er lige så overordnede som den højeste stilling (A), men højere end de stillinger, der er besat af nyuddannede ph.d.-kandidater, og

grad C: den første grad/stilling, en nyuddannet ph.d.-kandidat (ISCED 6) normalt vil blive ansat i.

Skema 6.4: Andelen af kvindeligt og mandligt akademisk personale i den akademiske verden differentieret efter grad A, B og C og i alt

	Grade A		Grade B		Grade C		Total	
	Women	Men	Women	Men	Women	Men	Women	Men
geo								
<i>EU average</i>	15.3	84.7	32.2	67.8	42.0	58.0	32.1	67.9
<i>Belgium</i>	9.0	91.0	20.7	79.3	33.1	66.9	25.3	74.7
<i>Bulgaria</i>	15.9	84.1	31.2	68.8	46.1	53.9	31.2	68.8
<i>Czech Republic</i>	10.3	89.7	22.1	77.9	40.2	59.8	32.0	68.0
<i>Denmark</i>	10.9	89.1	24.4	75.6	37.6	62.4	25.1	74.9
<i>Germany</i>	9.2	90.8	16.1	83.9	25.9	74.1	17.4	82.6
<i>Estonia</i>	17.2	82.8	37.1	62.9	56.6	43.4	44.0	56.0
<i>Ireland</i>	:	:	:	:	:	:	:	:
<i>Greece</i>	11.3	88.7	22.7	77.3	31.9	68.1	22.7	77.3
<i>Spain</i>	12.9	87.1	25.8	74.2	39.3	60.7	34.2	65.8
<i>France</i>	16.1	83.9	38.7	61.3	:	:	31.9	68.1
<i>Italy</i>	16.4	83.6	31.4	68.6	43.8	56.2	31.2	68.8
<i>Cyprus</i>	10.2	89.8	17.2	82.8	37.5	62.5	29.9	70.1
<i>Latvia</i>	26.5	73.5	37.0	63.0	65.0	35.0	57.7	42.3
<i>Lithuania</i>	12.1	87.9	37.4	62.6	49.5	50.5	38.7	61.3
<i>Luxembourg</i>	:	:	:	:	:	:	:	:
<i>Hungary</i>	15.4	84.6	30.9	69.1	46.0	54.0	36.2	63.8
<i>Malta</i>	2.3	97.7	31.7	68.3	14.2	85.8	26.7	73.3
<i>Netherlands</i>	9.4	90.6	14.2	85.8	27.0	73.0	19.3	80.7
<i>Austria</i>	9.5	90.5	16.2	83.8	35.6	64.4	25.8	74.2
<i>Poland</i>	19.5	80.5	27.4	72.6	41.0	59.0	34.9	65.1
<i>Portugal</i>	20.9	79.1	34.4	65.6	43.4	56.6	38.0	62.0
<i>Romania</i>	18.0	82.0	34.9	65.1	:	:	41.4	58.6
<i>Slovenia</i>	13.5	86.5	31.5	68.5	48.5	51.5	28.5	71.5
<i>Slovakia</i>	29.1	70.9	49.1	50.9	:	:	39.6	60.4
<i>Finland</i>	21.2	78.8	46.6	53.4	52.9	47.1	38.9	61.1
<i>Sweden</i>	17.6	82.4	36.1	63.9	52.2	47.8	33.0	67.0
<i>United Kingdom</i>	16.1	83.9	38.6	61.4	40.0	60.0	37.5	62.5

Source: She Figures 2006 -Women and Science Statistics and Indicators

Man ser hurtigt af de vejledende data i skema 6.4, at vertikal opdeling er almindeligt udbredt i den akademiske verden. Mens kvinder i begyndelsen af en akademisk karriere udgør 42% (EU-gennemsnit: grad C), er kun 15,3% af stillingerne i grad A (EU-gennemsnit) besat af kvinder. Samlet set optager mænd broderparten af stillingerne i grad A og B i de akademiske institutioner med hhv. 84,7% og 67,8% (EU-gennemsnit). Dette betyder, at det kun er en brøkdel af de kvinder, der arbejder inden for forskning, der opnår topstillinger i løbet af deres karriere.

Dette skyldes til dels det forhold, at kvinder fortsat møder forhindringer, der forhindrer dem i at udnytte hele deres potentiale. Manglende adgang til produktive ressourcer og mentorer, eksistensen af "gentlemen's clubs", ufleksible arbejdsvilkår/arbejdstider, manglen på et familievenligt arbejdsmiljø, ulige fordeling af familiemæssige pligter sammen med mangel på passende og økonomisk overkommelige pasningsmuligheder for børn samt holdningsmæssig diskrimination forhindrer ofte kvinders advancement til topstillinger. Til sammenligning er mænd fortsat i langt mindre grad involveret i de familiemæssige pligter og er dermed ikke så berørt af problematikken omkring forening af familie- og arbejdsliv. På grund af almindelig udbredte stereotyper er mænds rolle i denne forbindelse blevet undervurderet. Hvis mænd påtog sig en aktiv og ligelig del af de familiemæssige pligter og børnepasning, ville ligestillingen mellem kønnene tage et kvantespring fremad.

Der er gjort fremskridt, men der er fortsat uligheder. Det er nødvendigt at tage beskæftigelsespolitikkerne op til genovervejelse for at integrere kønsperspektivet i den akademiske verden, gøre opmærksom på en bredere vifte af muligheder og rette op på eventuelle negative kønsmæssige følger af de nuværende arbejds- og beskæftigelsesmønstre i den akademiske verden. Beijing-handlingsprogrammet gør opmærksom på, at gennemførelsen af fuld ligestilling mellem mænd og kvinder inden for forskning, videnskab og økonomi kræver, at der gøres en aktiv indsats for, at de bidrag, som både kvinder og mænd kan yde i samfundet via deres arbejde, erfaringer, viden og værdier, i højere grad anerkendes og værdsættes.

7. Konklusion

I Den Europæiske Union har kvinder indhentet mænd på uddannelsesområdet. Kønsfordelingen ved optagelse på videregående uddannelser er kommet i balance. Kvinder når gennemsnitligt op på et højere uddannelsesniveau end mænd.

I rapporten fra det tyske formandskab foreslås der indikatorer, som giver oplysning om ligestilling af kønnene på videregående uddannelser, på forskningsområdet og om udbyttet af uddannelsen. Indikatorerne fremhæver områder, hvor der er kønsmæssige skævheder, og understøtter eksisterende EU-strategier til fremme af ligestilling mellem kønnene på uddannelses-, forsknings- og beskæftigelsesområdet.

Det første signifikante resultat viser, at selv om der er flere kvinder end mænd på de videregående uddannelser, er mænd fortsat i overtal inden for de videnskabelige og tekniske discipliner. Et andet vigtigt resultat er, at kvinders og mænds deltagelse på arbejdsmarkedet hænger sammen med deres uddannelsesniveau. Denne sammenhæng er tydeligere for kvinder end for mænd. Jo højere uddannelsesniveau, jo mindre kønsbetinget forskel i beskæftigelsesfrekvens. Der er dog fortsat en forskel. Årsagerne hertil er mangfoldige og indbyrdes forbundne: det er umuligt for kvinder og mænd at forene arbejds- og familieliv på tilfredsstillende vis, de familiemæssige pligter er ofte ulige fordelt mellem kvinder og mænd, kønsrollerne er stereotype, og der sker direkte forskelsbehandling.

Det tredje vigtige resultat af de vejledende oplysninger vedrører en stærk vertikal kønsopdeling i den akademiske verden. Jo højere man kommer i det akademiske hierarki, jo færre kvinder ser man. Årsagerne hertil er de samme som for kvinders og mænds ulige deltagelse i det samlede arbejdsmarked.

Rapportens resultater viser med al tydelighed nødvendigheden af, at der fortsat gøres en indsats for at tilskynde både kvinder og mænd til at forfølge deres valgte karriereforløb - navnlig, men ikke udelukkende, inden for de videregående uddannelser. Dette indebærer, at der skal være tilstrækkelige muligheder for at forene familiemæssige opgaver med uddannelse, forskning og/eller arbejde, at kønsstereotyper fjernes, og at både direkte og indirekte forskelsbehandling på grund af køn forebygges, efterforskes og afskaffes.

Medens de foreslåede indikatorer understreger behovet for en politik for ligestilling mellem mænd og kvinder på uddannelses- og forskningsområdet, identificerer rapporten også med al tydelighed "livslang læring" og "indvandrere i uddannelsessystemet" som nogle aspekter af kvinders og mænds uddannelse, der skal undersøges nærmere fra en kønsbestemt synsvinkel. Da strukturindikatoren for livslang læring giver så få kønsspecifikke oplysninger på EU-plan, og der ikke foreligger sammenhængende, specifikke og sammenlignelige oplysninger om indvandrerkvinder og -mænd på grund af de forskellige definitioner og lovgivninger i de forskellige medlemsstater, har det imidlertid ikke været muligt på nuværende tidspunkt at udarbejde indikatorer for "livslang læring" og "indvandrere i uddannelsessystemet".

Indikatorer for gennemførelsen af Beijing-handlingsprogrammet i EU-medlemsstaterne

Siden 1999 har Rådet vedtaget følgende ligestillingsindikatorer:

- Kvinder med magtbeføjelser og kvinders deltagelse i beslutningsprocesser, det finske formandskab, 1999
- Kvinder i økonomien (bedre sammenhæng mellem arbejdsliv og familieliv), det franske formandskab, 2000
- Kvinder i økonomien (ligeløn), det belgiske formandskab, 2001
- Vold mod kvinder, det danske formandskab, på grundlag af en undersøgelse og en konference under det spanske formandskab, 2002
- Kvinders og mænds deltagelse i den økonomiske beslutningsproces, det italienske formandskab, på grundlag af en undersøgelse foretaget af det græske formandskab, 2003
- Seksuel chikane på arbejdspladsen, det nederlandske formandskab, på grundlag af en undersøgelse foretaget af det irske formandskab, 2004
- Kvinder og sundhed, det østrigske formandskab, 2006
- Institutionelle mekanismer, det finske formandskab, 2006

Databaser*Eurostat*

Eurostat er De Europæiske Fællesskabers Statistiske Kontor. Det har til opgave at forsyne Den Europæiske Union med statistisk information af høj kvalitet. Ud over at arbejde tæt sammen med internationale organisationer som FN og OECD samarbejder Eurostat med lande uden for EU. En af Eurostats vigtigste opgaver er at koordinere forbedringen af de statistiske systemer i kandidatlande og udviklingslande.

Indikator 1, 2 og 3a i denne rapport bygger på Eurostat-data.

Eurydice

Informationsnettet om uddannelse i Europa, Eurydice, har siden 1980 været en af de strategiske mekanismer, som Europa-Kommissionen og medlemsstaterne har indført for at fremme samarbejdet ved at forbedre forståelsen for de forskellige systemer og politikker. Siden 1995 har Eurydice også været en integrerende del af Socrates, Fællesskabets handlingsprogram på uddannelsesområdet.

Eurydice er et institutionelt netværk for indsamling, overvågning, behandling og formidling af pålidelige og let sammenlignelige oplysninger om uddannelsessystemer og -politikker i hele Europa. Eurydice omfatter uddannelsessystemerne i Den Europæiske Unions medlemsstater, de tre lande i Den Europæiske Frihandelssammenslutning, som er medlemmer af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, og de kandidatlande, der deltager i Socrates-programmet.

Netværket skal først og fremmest forsyne beslutningstagerne og de personer, der beskæftiger sig med uddannelsestilbud, med information og undersøgelser, som er afpasset efter deres behov. Det fremmer det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet ved at udvikle udvekslingen af oplysninger om systemer og politikker og ved at foretage undersøgelser om spørgsmål, som er fælles for uddannelsessystemerne.

Eurydice arbejder tæt sammen med flere europæiske og internationale organisationer. Det Europæiske EURYDICE-kontor støtter Kommissionen i det arbejde, den, hvor det er relevant, udfører sammen med internationale organisationer som Europarådet, OECD (Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling) og UNESCO (De Forenede Nationers Organisation for Uddannelse, Videnskab og Kultur).

OECD - Education at a Glance 2006

I alle OECD-lande forsøger regeringerne at finde frem til politikker, som kan gøre uddannelserne mere effektive, samtidig med at de leder efter yderligere ressourcer til at opfylde det voksende behov for uddannelse.

2006-udgaven af Education at a Glance sætter landene i stand til at sammenligne sig med andre landes resultater. Den giver en righoldig, sammenlignelig og ajourført oversigt over indikatorer for uddannelsessystemernes performance og repræsenterer den fremherskende mening blandt fagfolk om, hvordan man kan måle det nuværende uddannelsesniveau internationalt.

Indikatorerne ser på, hvem der deltager i uddannelse, hvad der bruges på uddannelse, og hvordan uddannelsessystemerne fungerer, samt på de opnåede resultater. Sidstnævnte omfatter en bred vifte af resultater lige fra sammenligninger af de studerendes præstationer på nogle nøgleområder til uddannelsens betydning for indtjeningen og voksnes beskæftigelsesmuligheder.

She Figures 2006

She Figures 2006 er den anden offentliggørelse af nogle udvalgte kønsopdelte EU-beskæftigelsesstatistikker suppleret med visse andre oplysninger, som illustrerer den nuværende beskæftigelsessituation for mandlige og kvindelige videnskabsfolk og forskere. Denne serie blev lanceret i 2003 af Afdelingen for Kvinder og Videnskab under Generaldirektoratet for Forskning med henblik på at etablere en løbende fortegnelse, som ville være nyttig for kortlægningen af de fremskridt, der gøres hen imod ligestilling mellem kønnene.

Det var først og fremmest hensigten, at serien skulle tilvejebringe systematisk dokumentation om uligheder mellem kønnene, hvor en politisk indgriben på EU-plan eller medlemsstatsplan kunne være hensigtsmæssig. Et sekundært formål bestod i at fremme indsamling af kønsopdelte statistikker for en lang række indikatorer

Der er anvendt oplysninger fra She Figures 2006 til indikator 3b i denne rapport.

BESKRIVELSE AF ISCED97-NIVEAUER, KLASSIFIKATIONSKRITERIER OG UNDERKATEGORIER

0 FØRSKOLE-UDDANNELSES-NIVEAU	Hovedkriterier	Sekundære kriterier	Under-kategorier
Det første trin i den organiserede undervisning, som hovedsagelig har til formål at indføre meget små børn i skolemiljøet.	Bør være center- eller skolebaseret, være indrettet til at opfylde det uddannelses- og udviklingsmæssige behov hos børn på mindst 3 år og have et personale med en passende uddannelse (dvs. faguddannet), så det kan tilrettelægge et uddannelsesprogram for børn.	Pædagogiske kvalifikationer for undervisningspersonalet; gennemførelse af en læseplan med uddannelsesmæssige elementer.	
1 PRIMÆR-UDDANNELSES-NIVEAU	Hovedkriterier	Sekundære kriterier	
Er normalt indrettet, så det giver eleverne en god grunduddannelse i læsning, skrivning og matematik.	Påbegyndelse af systematisk kundskabstilegnelse, som er karakteristisk for primæruddannelsen, f.eks. læsning, skrivning og matematik. Start i de nationalt udpegede primærinstitutioner eller -programmer. Påbegyndelse af læseaktiviteter alene er ikke et tilstrækkeligt kriterium til, at et uddannelsesprogram kan klassificeres på ISCED-niveau 1.	I lande, hvor den obligatoriske skolealder (eller i det mindste den alder, hvor praktisk taget alle elever påbegynder deres uddannelse), ligger efter påbegyndelsen af den systematiske indlæring i de bedømte fag, bør det første år af den obligatoriske skolegang anvendes til at fastlægge grænsen mellem ISCED 0 og ISCED 1.	

2 LAVERE SEKUNDÆRUDDANNELSE	Hovedkriterier	Sekundære kriterier	Det formål, som programmerne skal forberede eleverne til:	Program- orientering
Lavere sekundæruddannelse viderefører generelt grundprogrammerne fra primærniveauet, men undervisningen er typisk mere emneorienteret, og der benyttes ofte mere specialiserede undervisere, som underviser klasserne på deres specialiserede felt.	Programmerne i begyndelsen af niveau 2 svarer til det punkt, hvor programmerne begynder at følge et mere emneorienteret mønster med anvendelse af specialiserede undervisere, som underviser klasserne på deres specialiserede felt. Hvis denne organisatoriske overgang ikke svarer til en naturlig opdeling i grænseområdet mellem de nationale uddannelsesprogrammer, bør programmerne opdeles på et punkt, hvor de nationale programmer begynder at afspejle denne organisatoriske ændring.	Hvis der ikke er noget klart brudpunkt for denne organisatoriske ændring, bør landene dog foretage en kunstig opsplitning af de nationale programmer i ISCED 1 og ISCED 2 efter afslutningen af de seks års primæruddannelse.	A Programmer, som er udformet med henblik på at forberede eleverne til direkte adgang til niveau 3 i en sekvens, der i sidste ende fører frem til videregående uddannelse, som er indgangen til ISCED 3A eller 3B.	Almen uddannelse Uddannelse, der ikke eksplicit er udformet til at forberede deltagerne til en bestemt kategori af erhverv eller fag eller til at få adgang til videregående erhvervsuddannelses- eller tekniske uddannelsesprogrammer.
		I lande, hvor der ikke er nogen opdeling af systemet mellem lavere og højere sekundæruddannelse og hvor lavere sekundæruddannelse er af mere end 3 års varighed, skal kun de første 3 år efter primæruddannelsen regnes som lavere sekundær-uddannelse	B Programmer, som er udformet med henblik på at forberede eleverne til direkte adgang til programmer på niveau 3C.	Erhvervsuddannelse Uddannelse, som forbereder deltagerne til uden yderligere uddannelse at få direkte adgang til specifikke erhverv. Fuldførelse af sådanne programmer fører til en arbejdsmarkedsrelevant erhvervsuddannelse.

2	LAVERE SEKUNDÆRUDDANNELSE	Hovedkriterier	Sekundære kriterier	Det formål, som programmerne er ud-formet til at forberede eleverne til:	Program- orientering
				C Programmer, som primært er udformet med henblik på at give direkte adgang til arbejdsmarkedet efter afslutningen af dette niveau (af og til også kaldet "afsluttende" programmer).	
3	HØJERE SEKUNDÆRUDDANNELSE	Hovedkriterier	Modulprogrammer	Det formål, som programmerne er udformet til at forberede eleverne til:	Program- orientering
	Det afsluttende niveau af sekundær-uddannelsen i de fleste lande. Undervisningen er ofte mere tilrettelagt efter emner end på ISCED 2-niveau, og lærerne skal typisk have kvalifikationer, der ligger på et højere niveau eller er mere emne-orienteret end på ISCED 2.	De nationale grænser mellem lavere og højere sekundæruddannelse bør være den dominerende faktor for opdelingen mellem niveau 2 og 3. Adgangskravene for programmer på dette niveau er sædvanligvis afslutning af ISCED 2 eller en kombination af grunduddannelse og erfaring, som viser, at vedkommende kan klare ISCED 3-emner.	En uddannelsesmæssig kvalifikation erhverves gennem et modulprogram ved at kombinere blokke af fag eller moduler i et program, som opfylder specifikke krav i læseplanen.	A Programmer, der er udformet til at give direkte adgang til ISCED 5A.	Almen uddannelse Uddannelse, der ikke eksplicit er udformet til at forberede deltagerne til en bestemt kategori af erhverv eller fag eller til at få adgang til videregående erhvervsuddannelses- eller tekniske uddannelses-programmer.

3	HØJERE SEKUNDÆRUDDANNELSE	Hovedkriterier	Modulprogrammer	Det formål, som programmerne er udformet til at forberede eleverne til:	Program- orientering
			Det kan dog forekomme, at et enkelt modul ikke har et bestemt uddannelses- eller arbejdsmarkedsmæssigt sigte eller en bestemt programorientering.	B Programmer, der skal give direkte adgang til ISCED 5B. C Programmer, som ikke er udformet til at føre direkte til ISCED 5A eller 5B. Disse programmer fører derfor direkte til arbejdsmarkedet, ISCED 4-programmer eller andre ISCED 3-programmer.	Erhvervsuddannelse Uddannelse, som forbereder deltagerne til uden yderligere uddannelse at få direkte adgang til specifikke erhverv. Fuldførelse af sådanne programmer fører til en arbejdsmarkedsrelevant erhvervsuddannelse

4 UDDANNELSE PÅ NIVEAUET MELLEM SEKUNDÆRTRINNET OG VIDEREGÅENDE UDDANNELSE	Hovedkriterier	Typer af programmer, som kan passe ind i niveau 4	Det formål, som programmerne er udformet til at forberede de studerende til:	Program- orientering
Disse programmer bygger bro mellem højere sekundæruddannelse og videregående uddannelse set ud fra en international synsvinkel, selv om de klart kan betragtes som højere sekundær-uddannelse eller videregående uddannelsesprogrammer i en national kontekst.	Studerende, som kommer ind på ISCED 4-programmer, har typisk fuldført ISCED 3.	Den første type er korte erhvervsuddannelsesprogrammer, hvor enten indholdet i mange lande ikke anses for videregående, eller hvor programmerne ikke opfylder varighedskravene for ISCED 5B - mindst 2 år.	A Programmer, der er udformet til at give direkte adgang til ISCED 5A eller 5B.	Almen uddannelse Uddannelse, der ikke eksplicit er udformet til at forberede deltagerne til en bestemt kategori af erhverv eller fag eller til at få adgang til videregående erhvervsuddannelses- eller tekniske uddannelsesprogrammer.
De er ofte ikke væsentlig mere avanceret end ISCED 3-programmer, men har til formål at give de deltagere, som allerede har afsluttet et program på niveau 3, en bredere viden. De studerende er typisk ældre end de studerende på ISCED 3-programmer.		Disse programmer er ofte udformet for studerende, som har afsluttet niveau 3, selv om en formel kvalifikation på ISCED 3-niveau ikke nødvendigvis kræves for at komme ind. Den anden type programmer anses på nationalt plan for højere sekundærundervisningsprogrammer, selv om de personer, der kommer ind på disse programmer, typisk allerede har afsluttet et andet højere sekundærundervisnings-program (dvs. programmer i en anden cyklus).	B Programmer, der ikke er udformet til at føre direkte til ISCED 5A eller 5B. Disse programmer fører direkte til arbejds-markedet eller andre ISCED 4-programmer.	Erhvervsuddannelse Uddannelse, som forbereder deltagerne til uden yderligere uddannelse at få direkte adgang til specifikke erhverv. Fuldførelse af sådanne programmer fører til en arbejds-markedsrelevant erhvervsuddannelse.

5	VIDEREGÅENDE UDDANNELSE PÅ FØRSTE TRIN	Klassifikationskriterier for niveau og underkategorier (5A and 5B)	Kumulativ teoretisk varighed af videregående uddannelse	Position i den nationale grads- og kvalifikationsstruktur
	ISCED 5-programmer har et mere avanceret uddannelsesmæssigt indhold end de programmer, der tilbydes på niveau 3 og 4.	Adgang til disse programmer kræver normalt fuldførelse af ISCED 3A- eller 3B-niveau eller en tilsvarende kvalifikation på ISCED 4A-niveau. Programmerne 1. har en kumulativ teoretisk varighed (på videregående niveau) af mindst tre år 2. kræver typisk, at fakultetet kan godtgøre, at det har opnået avancerede forskningsresultater 3. kan indebære fuldførelse af et forskningsprojekt eller en afhandling 4. giver det uddannelsesniveau, der kræves for få adgang til et erhverv med store kvalifikationskrav eller et avanceret forskningsprogram		
5A	ISCED 5A-programmer er i vidt omfang teoretisk baseret og skal give deltagerne tilstrækkelige kvalifikationer til at få adgang til avancerede forskningsprogrammer og erhverv, hvor der stilles store krav til kvalifikationer.		Varighedskategorier: mindre end 5 år, 5 år eller mere.	Kategorier: første, anden eller yderligere.
5B	ISCED 5B-programmer er generelt mere praktiske/tekniske/erhvervs-rettede end ISCED 5A- programmer.	1. er mere praktisk orienteret og erhvervsrettet end ISCED 5A-programmerne og forbereder ikke de studerende til direkte adgang til avancerede forskningsprogrammer 2. har en varighed af mindst 2 år 3. programmets indhold er typisk udformet med henblik på at forberede de studerende til at gå ind i et bestemt erhverv.	Varigheds-kategorier: Ingen.	Kategorier: Ingen.

VIDEREGÅENDE UDDANNELSE PÅ ANDET TRIN 6 (SOM FØRER FREM TIL EN AVANCERET FORSKNINGS- KVALIFIKATION)	
Dette niveau er forbeholdt videregående programmer, som fører til erhvervelse af en avanceret forskningskvalifikation. Programmerne vedrører avancerede studier og original forskning.	1. kræver fremlæggelse af en afhandling eller disputats af en kvalitet, som er egnet til offentliggørelse; er resultatet af original forskning og repræsenterer et væsentligt bidrag til viden 2. er ikke udelukkende baseret på kursusarbejde 3. forbereder deltagerne til akademiske stillinger i institutioner, som tilbyder ISCED A-programmer, samt forskningsstillinger inden for det offentlige og industrien.

Akademisk personale

I det følgende gives en oversigt over graderne for det akademiske personale, hvortil der er henvist i denne rapport. Under hvert land anføres den eller de grader, der svarer til grad A, B, C og D.

- A: Den højeste grad/stilling, i hvilken forskning normalt udføres.
- B: Forskere, der er lavere indplaceret end i den højeste grad (A), men højere indplaceret end personer, som for nylig har erhvervet deres ph.d.-kvalifikation.
- C: Den første grad/stilling, som en person, der for nylig har erhvervet sin ph.d.-kvalifikation (ISCED 6), normalt ansættes i.
- D: Enten ph.d.-studerende, der endnu ikke har erhvervet en ph.d.-grad (ISCED 6), og som er ansat som forskere, eller forskere, der arbejder i stillinger, som ikke normalt kræver en ph.d.-grad.

ØSTRIG

A

Ordentliche/r
Universitätsprofessor
Vertragsprofessor/in
Stiftungsprofessor/in
Stiftungsprofessor/in
Gastprofessor/in mit F&E Tätigkeit
Emeritierte/r Professor/in mit F&E Tätigkeit

B

Universitätsdozent/in; im öffentl.-rechtl. Dienstverhältnis zum Bund;
Amtstitel: Ao.Univ.Prof
Vertragsdozent/in, im privatrechtl. Dienstverhältnis zum Bund;
Funktionsbez.: Ao.Univ.Prof

C

Assistenzprofessor/in
Universitätsassistent/in
Assistent/in; Funktionsbezeichnung:
Univ.Ass; bzw. Ass.Arzt, gem.
(§ 49 I VBG 1948)
Vertragsassistent/in
Wissenschaftliche (Künstlerische)
Mitarbeiter/in (in Ausbildung)
gem. § 6 Uni-AbgG
Oberarzt, Oberärztin
Assistenzarzt/Assistenzärztin
Arzt/Ärztin in Facharztausbildung
Arzt/Ärztin für Allgemeinmedizin
Facharzt/Fachärztin
Zahnarzt/Zahnärztin
Ärztliche/r Mitarbeiter/in mit
Dienstverhältnis zum Land

Ärztliche/r Mitarbeiter/in mit
Dienstverhältnis zum
Krankenanstaltenbetreiber
(KAGes, KAV, TILAK)

D

Bundeslehrer/in und
Vertragslehrer/in
Beamte/in/er und
Vertragsbedienstete/r des
wissenschaftlichen Dienstes
Studienassistent/in
Wissenschaftliche/künstlerische
Hilfskräfte
Demonstrator/in
Sonstiges wissenschaftliches
Personal
(Data relate to the Universities only)

BELGIEN-DET FLAMSKE FÆLLESSKAB

A

ZAP1 - Gewoon/buitengewoon
hoogleraar
ZAP2 - Hoogleraar

B

ZAP3 - Hoofddocent
ZAP4 – Docent
ZAP5

C

AAP2 - Doctor-assistant
Unpaid researchers (post-doctoral)
WP3 - Post-doctoral of unlimited
duration
WP4 - Post-doctoral of limited
duration

D
Unpaid researchers (pre-doctoral)
WP1 - Pre-doctoral of unlimited
duration
WP2 - Pre-doctoral of limited
duration

DET FRANSKE FÆLLESSKAB I BELGIEN

A
Professeur extraordinaire
Professeur ordinaire
B
Professeur
C
Chargé(e) de cours

BULGARIEN

A
Professor
B
Associate Professor
D
Assistant
Lecturer
Research associate

CYPERN

A
Professor
B
Associate Professor
C
Assistant Professor
Lecturer
Teaching Support Staff
D
Research associates and other staff

DEN TJEKKISKE REPUBLIK

A
Professor
B
Associate Professor
C
Senior Assistant
D
Assistant
Lecturer

DANMARK

A
Professor
B
Associate Professor
C

Assistant Professor
D
Senior/forskningsstip
Temporary scientific staff
Other scientific staff

ESTLAND

A
Professor
B
Associate Professor
C
Assistant Professor
D
Assistant
Teacher
Other
*(The data on academic staff cover
universities and research centres
within universities)*

FINLAND

A
Professor
B
Lecturer
Senior assistant
C
Assistant
Full-time teacher
D
Researcher

FRANKRIG

A
Directeur de recherche
Professeur d'université
B
Chargé(e) de recherche
Maître de conférence
D
boursiers de thèse et Ingénieurs
de recherche
PhD students working in the labs

TYSKLAND

A
C4 an allen Hochschularten
W3 an allen Hochschularten
B
C3 an allen Hochschularten
C2 auf Dauer an allen
Hochschularten
C2 auf Zeit an allen
Hochschularten
Hochschuldozenten, R1, C2, C3,

A9-A15, BAT I-IIa, III, AT
 Universitätsdozenten, H1-H3,
 BAT Ia, Ib, AT
 Oberassistenten, C2, H1, H2, A14,
 BAT Ia-IIa
 Oberingenieure, C2, H1, H2, A14,
 BAT Ib
 W2
C
 Hochschulassistenten, C1, H2,
 BAT Ia-IIa
 Wissenschaftliche und künstlerische
 Assistenten, C1, H1, A13-A14,
 BAT Ib, IIa
 Akademische (Ober)Räte -auf Zeit-,
 A13, A14
 Akademische Räte, Oberräte und
 Direktoren, A13-A16, C1-C3, R1,
 R2, H1-H3, BAT I-IIa, AT
 W1 (Juniorprofessuren)
D
 Wissenschaftliche und künstlerische.
 Mitarbeiter im
 Angestelltenverhältnis. BAT I-IVb,
 Va, AT, Verg. entspr. A13
 Ärzte im Praktikum, Tarif für AIP
 Wissenschaftliche Mitarbeiter im
 unbefristeten Arbeitsverhältnis 7),
 WM 2-6, BAT I-IIa
 Studienräte, -direktoren im
 Hochschuldienst, A13-A16, BAT I-IIb
 Fachlehrer, Technische Lehrer, A9-
 A13, AT
 Lektoren, A13-A14, BAT I-II, AT
 Sonstige Lehrkräfte für besondere
 Aufgaben, A9-A13, BAT I-Vc, Kr.
 VIII-XIII, AT
 Lektoren, WM 3, BAT IIa
 Lehrer im Hochschuldienst, WM 4-6,
 BAT IIa, IIb

GRÆKENLAND

A
 Professor
B
 Associate Professor
C
 Assistant Professor
D
 Assistant staff
 Lecturer
 Post-graduate scholars
 Temporary teaching staff

UNGARN

A
 Professors
B
 Assistant Professors
C
 Lecturers
D
 Researchers

IRLAND

ITALIEN

A
 Full professor
B
 Associate professor
C
 Academic researcher

LETLAND

A
 Full Professor
B
 Associate Professor
C
 Assistant Professor
 Assistant
 Lecturer
 Researcher

LITAUEN

A
 Professor
B
 Associate Professor
C
 Assistant Professor
D
 Other teaching and research staff

LUXEMBURG

MALTA

A
 Professor
B
 Associate Professor
C
 Senior Lecturer
D
 No title given

NEDERLANDENE

A

Professor

B

Associate Professor

C

Assistant Professor

D

Other academic staff

Post-graduate (2-year post)

Post-graduate (4-year post)

Student assistant

(Data relate to the Universities only)

POLEN

A

Full Professor

B

Doctor hab.

Professor of high school

C

Doctor

PORTUGAL

A

Reitor,

Vice Reitor

Professor Catedrático

B

Professor Associado

Professor Coordenator

Professor Auxiliar

C

Professor Auxiliar

Professor Adjunto

D

Assistente

Assistente Politecnico

Leitor

Assistente estagiario

RUMÆNIEN

A

Professors

B

Lectures, Assistant professors,

Assistants

D Teaching assistants

SLOVAKIET

A

Full Professor

B

Docenti (Associate professor)

C

Lecturers

D

Assistant lecturers

SLOVENIEN

A

Full Professor

B

Associate Professor

C

Assistant Professor

D

Assistant lecturer

SPANIEN

A

Head of Department

B

Permanent and part-time professor

Emeritus professor and visiting professor

C

Assistant Professor

Senior Lecturer

D

PhD students

SVERIGE

A

Professor

B

Senior lecturer

Other research and teaching staff

C

Post-doctoral fellow

D

Postgraduate student

Junior lecturer

Guest lecturer

Part-time teacher

Technical and Administrative staff

DET FORENEDE KONGERIGE

A

Professor

B

Senior lecturer

Senior researcher

C

Lecturer

D

Researcher

Kandidater på niveau ISCED 5-6 og 6 fordelt efter brede uddannelsesområder og efter køn - absolutte tal: ingeniørfag, produktion og byggeri

	<i>isced97</i>	<i>isced5_6</i>	<i>isced5_6</i>	<i>isced5_6</i>	<i>isced6</i>	<i>isced6</i>	<i>isced6</i>
	<i>sex</i>	<i>total</i>	<i>males</i>	<i>females</i>	<i>total</i>	<i>males</i>	<i>females</i>
eu25		431254	329439	101815	12236	9402	2835
eu15		366933	282873	84060	10492	8088	2405
nms10		64321	46566	17755	1744	1314	430
eurozone12		302009	232517	69492	6802	5257	1545
be		7630	6046	1584	89	71	18
be_fr		2654	2111	543	69	54	15
be_vl		4978	3936	1042	20	17	3
cz		8018	6079	1939	468	369	99
dk		4695	3235	1460	376	271	105
de		53725	44516	9209	2107	1858	249
ee		854	571	283	16	10	6
gr		4864	3014	1850	119	94	25
es		50368	37395	12973	603	435	168
fr		:	:	:	:	:	:
ie		7061	5825	1236	108	77	31
it		49744	35489	14255	1177	810	367
cy		119	95	24	0	0	0
lv		1845	1324	521	13	8	5
lt		6489	4328	2161	62	41	21
lu		:	:	:	:	:	:
hu		5301	4045	1256	36	24	12
mt		:	:	:	:	:	:
nl		8693	7315	1378	483	370	113
at		6281	5203	1078	397	323	74
pl		34144	24729	9415	908	689	219
pt		10008	6618	3390	579	373	206
si		2219	1748	471	86	64	22
sk		5220	3570	1650	155	109	46
fi		:	:	:	:	:	:
se		11945	8525	3420	1096	812	284
uk		48284	38596	9688	2218	1748	471
bg		7418	4656	2762	74	45	29
hr		2269	1670	599	88	67	21
ro		26015	17581	8434	690	492	198
tr		49910	38342	11568	418	272	146
is		145	102	43	0	0	0
li		4	2	2	0	0	0
no		2559	1978	581	6	3	3
ch		7214	6391	823	319	254	65
al		:	:	:	:	:	:
mk		793	517	276	17	12	5
us		189402	152986	36416	6154	5017	1137
jp		195241	170178	25063	3355	3017	338

Source: Eurostat, Graduates in ISCED 3 to 6 by field of education and sex - absolute figures: engineering, production and construction

Beskæftigelsesfrekvens efter køn, aldersgruppe og højest opnåede uddannelsesniveau (%) - i alt

sex t Total
time 2004q02
age y25_64 Between 25 and 64 years

	isc97	total Total (ISCED 1997)	isc97_2 Pre- primary, primary and lower secondary education - levels 0-2 (ISCED 1997)	isc97_3_4 Upper secondary and post-secondary non-tertiary education - levels 3-4 (ISCED 1997)	isc97_5_6 Tertiary education - levels 5-6 (ISCED 1997)
geo					
eu25 European Union (25 countries)		69,1	54,2	72,4	83,8
be Belgium		67,8	49,4	73,1	84,1
cz Czech Republic		72,6	42,7	74,7	86,4
dk Denmark		78,9	62,0	79,7	86,5
de Germany (including ex-GDR from 1991)		69,0	48,6	69,5	82,7
ee Estonia		72,9	50,4	72,9	80,8
gr Greece		66,7	56,8	69,0	82,4
es Spain		66,7	57,2	73,0	81,8
fr France		71,3	58,6	75,4	82,6
ie Ireland		71,8	57,2	75,7	86,1
it Italy		63,3	51,6	73,5	82,4
cy Cyprus		76,9	64,1	79,5	88,8
lv Latvia		71,6	52,1	72,5	85,0
lt Lithuania		73,2	49,3	73,4	85,9
lu Luxembourg (Grand-Duché)		70,4	58,5	69,1	84,1
hu Hungary		64,5	36,5	71,1	82,9
mt Malta		55,7	47,7	76,4	88,6
nl Netherlands		74,5	59,0	77,7	85,6
at Austria		71,2	51,8	74,3	81,9
pl Poland		60,4	36,9	61,3	82,2
pt Portugal		75,1	72,0	80,2	88,4
si Slovenia		73,5	56,1	75,1	87,1
sk Slovakia		66,1	26,6	70,2	83,6
fi Finland		73,8	57,0	74,2	84,5
se Sweden		79,9	67,1	80,9	86,7
uk United Kingdom		75,4	54,3	79,7	87,7
bg Bulgaria		63,3	41,2	68,8	80,0
ro Romania		67,5	52,5	71,6	85,9

Beskæftigelsesfrekvens efter køn, aldersgruppe og højest opnåede uddannelsesniveau (%) - kvinder

sex *f Females*
time 2004q02
age y25_64 Between 25 and 64 years

	isc97	<i>total Total</i> (ISCED 1997)	<i>isc97_2 Pre- primary, primary and lower secondary education - levels 0-2 (ISCED 1997)</i>	<i>isc97_3_4 Upper secondary and post-secondary non-tertiary education - levels 3-4 (ISCED 1997)</i>	<i>isc97_5_6 Tertiary education - levels 5-6 (ISCED 1997)</i>
geo					
<i>eu25</i> European Union (25 countries)		60,4	41,4	65,4	80,3
<i>be</i> Belgium		59,0	37,1	63,9	79,8
<i>cz</i> Czech Republic		63,1	39,0	65,8	79,1
<i>dk</i> Denmark		74,5	54,7	74,3	85,2
<i>de</i> Germany (including ex-GDR from 1991)		62,2	41,5	64,3	78,4
<i>ee</i> Estonia		70,4	46,6	68,6	78,7
<i>gr</i> Greece		50,6	36,9	53,3	75,3
<i>es</i> Spain		52,1	37,5	60,8	76,3
<i>fr</i> France		64,8	51,2	68,8	78,7
<i>ie</i> Ireland		60,1	37,7	64,1	81,1
<i>it</i> Italy		49,4	32,6	63,6	77,3
<i>cy</i> Cyprus		65,6	49,3	68,0	84,9
<i>lv</i> Latvia		66,8	44,2	66,1	82,1
<i>lt</i> Lithuania		69,3	39,8	68,1	84,8
<i>lu</i> Luxembourg (Grand-Duché)		58,2	47,1	56,3	76,4
<i>hu</i> Hungary		57,3	32,3	63,6	78,9
<i>mt</i> Malta		28,9	18,9	59,1	81,6
<i>nl</i> Netherlands		65,7	46,0	70,9	82,2
<i>at</i> Austria		63,0	44,4	67,1	77,7
<i>pl</i> Poland		54,2	30,6	54,0	79,8
<i>pt</i> Portugal		68,3	62,8	77,2	88,2
<i>si</i> Slovenia		69,1	50,4	70,6	86,1
<i>sk</i> Slovakia		58,4	24,3	62,8	79,4
<i>fi</i> Finland		71,5	53,1	70,5	82,5
<i>se</i> Sweden		77,8	59,5	78,0	86,8
<i>uk</i> United Kingdom		68,3	49,6	74,3	85,9
<i>bg</i> Bulgaria		59,4	35,2	64,0	77,3
<i>ro</i> Romania		61,3	46,3	66,5	84,4

Beskæftigelsesfrekvens efter køn, aldersgruppe og højest opnåede uddannelsesniveau (%) - mænd

sex m Males
time 2004q02
age y25_64 Between 25 and 64 years

geo	isc97	total Total (ISCED 1997)	isc97_2 Pre- primary, primary and lower secondary education - levels 0-2 (ISCED 1997)	isc97_4 Upper secondary and post-secondary non-tertiary education - levels 3-4 (ISCED 1997)	isc97_6 Tertiary education - levels 5-6 (ISCED 1997)
eu25 European Union (25 countries)		77,9	68,6	79,2	87,3
be Belgium		76,4	61,7	81,7	88,7
cz Czech Republic		82,2	51,0	83,1	92,1
dk Denmark		83,2	70,5	84,3	87,9
de Germany (including ex-GDR from 1991)		75,6	59,7	74,6	85,6
ee Estonia		75,8	53,6	77,1	84,7
gr Greece		83,0	78,3	84,8	88,6
es Spain		81,3	77,0	84,9	87,3
fr France		77,9	67,2	81,3	87,0
ie Ireland		83,4	73,7	89,0	91,3
it Italy		77,5	70,8	83,4	88,0
cy Cyprus		88,9	82,8	90,9	92,5
lv Latvia		77,1	58,5	79,4	89,6
lt Lithuania		77,6	57,6	79,0	87,3
lu Luxembourg (Grand-Duché)		82,3	71,9	82,5	89,6
hu Hungary		72,1	42,6	77,9	87,6
mt Malta		82,6	79,6	87,9	94,0
nl Netherlands		83,2	75,1	84,2	88,4
at Austria		79,5	64,5	81,2	84,7
pl Poland		66,8	44,4	68,2	85,2
pt Portugal		82,2	81,2	83,0	88,8
si Slovenia		77,7	63,8	78,8	88,5
sk Slovakia		73,9	30,7	77,0	87,9
fi Finland		76,2	60,2	77,5	87,0
se Sweden		82,0	72,9	83,6	86,5
uk United Kingdom		82,6	60,1	84,6	89,4
bg Bulgaria		67,4	47,0	73,0	84,3
ro Romania		74,0	62,2	66,5	87,2

Kandidater på niveau ISCED 5a og 6 fordelt på uddannelsesområde og køn

2004a00

f Total

geo	iscsed5a_d1 Tertiary programmes with academic orientation - all first degrees (ISCED 1997)								iscsed5a_d2 Tertiary programmes with academic orientation - second degree (ISCED 1997)								iscsed6_phd PhD Doctorate (ISCED 6)							
	total Total	ef14 Teacher training and education science	ef2 Humanities and arts	ef3 Social sciences, business and law	ef4 Science, mathematics and computing	ef5 Engineering, manufacturing and construction	ef6 Agriculture and veterinary	ef7 Health and Welfare	total Total	ef14 Teacher training and education science	ef2 Humanities and arts	ef3 Social sciences, business and law	ef4 Science, mathematics and computing	ef5 Engineering, manufacturing and construction	ef6 Agriculture and veterinary	ef7 Health and Welfare	total Total	ef14 Teacher training and education science	ef2 Humanities and arts	ef3 Social sciences, business and law	ef4 Science, mathematics and computing	ef5 Engineering, manufacturing and construction	ef6 Agriculture and veterinary	ef7 Health and Welfare
eu25 European Union (25 countries)	2062496	228983	284739	741666	225409	274974	34005	216849									74935	1995	9121	12463	20211	10001	3371	16945
be Belgium	24874	331	4440	8992	2479	3784	905	3358	11951	2645	809	4344	1280	533	276	1339	1479	28	164	204	658	89	75	248
bg Bulgaria	26992	3015	2670	12905	1393	4126	443	618	14729	243	1065	7743	765	2315	306	1254	392	38	73	63	77	74	11	40
cz Czech Republic	33126	4982	3202	10036	2901	6866	1430	2557	11239	5950	521	3046	347	309	0	149	1732	74	154	260	410	468	112	185
dk Denmark	29518	3370	3909	5792	1819	3026	242	10987	8930	426	2053	4209	1505	368	124	176	788	0	96	64	100	376	89	63
de Germany (including ex-GDR from 1991)	196608	16136	30128	59963	25421	34089	3524	23317	-	-	-	-	-	-	-	-	23138	498	1974	3672	6025	2107	929	7799
ee Estonia	4072	338	630	1558	419	454	139	353	1472	264	229	551	173	89	21	101	209	6	28	13	50	16	5	87
ie Ireland	25865	1236	3984	9179	4173	2544	288	2829	10521	2163	1071	3672	995	588	178	1670	683	8	94	49	265	108	21	109
gr Greece	29474	5368	5558	10859	5709	1049	271	406	5010	868	419	954	1574	706	189	190	1295	106	145	142	711	119	39	26
es Spain	202435	28471	19521	64145	18801	30788	5592	25846									8168	259	1232	1594	2249	603	322	1622
fr France																								
it Italy	264574	12724	35180	103315	19961	45899	4760	36249	50359	14499	3202	10320	1979	2668	1383	12841	6351	40	829	1128	1931	1177	384	857
cy Cyprus	693	195	151	239	108	0	0	0	173	58	15	41	59	0	0	0	13	3	1	3	6	0	0	0
lv Latvia	13301	2286	881	7465	700	884	172	639	6972	1703	387	3284	449	678	33	180	84	6	8	19	15	13	6	17
lt Lithuania	16548	3791	1594	5362	1061	2889	351	1200	7159	978	540	2932	458	1207	90	814	301	-	49	69	70	62	11	40
lu Luxembourg (Grand-Duché)																								
hu Hungary	53514	15779	6936	22083	2046	4334	1842	4929	8825	1505	36	6208	145	192	287	200	893	62	238	127	171	36	66	193
mt Malta																								
nl Netherlands	84194	13231	5721	33129	5887	6863	1865	15280	10017	3596	787	1165	523	1347	254	2209	2679	0	213	416	499	483	259	809
at Austria	20288	2092	2049	8484	2106	3172	301	1900	236	8	37	114	34	37	6	0	2443	164	353	912	444	397	97	57
pl Poland	278509	41285	22855	132448	19164	29275	5323	9473	196356	17554	6764	66344	4938	3961	1290	579	5460	-	1183	655	867	908	524	1209
pt Portugal	52550	13652	5435	15282	5525	6515	992	9932									872 ⁽¹⁾	46 ⁽¹⁾	106 ⁽¹⁾	149 ⁽¹⁾	271 ⁽¹⁾	197 ⁽¹⁾	36 ⁽¹⁾	67 ⁽¹⁾
ro Romania	97629	1552	13057	47748	4679	15703	2195	5483	34199	-	2071	12203	2480	6266	513	10666	2680	-	497	822	151	690	1	519
si Slovenia	5905	1064	692	2559	316	671	177	335	940	37	98	572	57	97	9	47	355	8	40	77	93	86	8	39
sk Slovakia	25881	4653	1293	8114	2193	3978	886	2841	5802	749	381	1997	922	1044	59	375	854	69	92	150	177	155	42	132
fi Finland																								
se Sweden	42697	8382	2625	11275	3547	9912	305	11533	2672	626	19	370	21	53	8	1566	2748	58	257	300	627	580	62	858
uk United Kingdom	292092	9545	63038	92306	53143	26271	3073	36622	166826	38238	14719	66389	16276	12884	1080	14947	15257	606	1969	2609	4843	2218	318	2594

Source: Eurostat, education statistics

1) National Portuguese Statistics

2004a00

m Males

geo	iscd5a_d1 Tertiary programmes with academic orientation - all first degrees (ISCED 1997)								iscd5a_d2 Tertiary programmes with academic orientation - second degree (ISCED 1997)								iscd6_phd PhD/Doctorate (ISCED 6)							
	total Total	ef14 Teacher training and education	ef2 Humanities and arts	ef3 Social sciences, business and	ef4 Science, mathematics and computing	ef5 Engineering, manufacturing and construction	ef6 Agriculture and veterinary	ef7 Health and Welfare	total Total	ef14 Teacher training and education	ef2 Humanities and arts	ef3 Social sciences, business and	ef4 Science, mathematics and computing	ef5 Engineering, manufacturing and construction	ef6 Agriculture and veterinary	ef7 Health and Welfare	total Total	ef14 Teacher training and education	ef2 Humanities and arts	ef3 Social sciences, business and	ef4 Science, mathematics and computing	ef5 Engineering, manufacturing and construction	ef6 Agriculture and veterinary	ef7 Health and Welfare
eu25 European Union (25 countries)	858339	51306	82007	291908	130277	204429	16177	52953	:	:	:	:	:	:	:	:	42903	823	4495	6850	12440	7806	1691	8191
be Belgium	11910	48	1618	3862	1490	2936	431	1275	5502	785	270	2107	816	360	171	609	978	15	104	115	468	71	47	151
bg Bulgaria	11488	785	967	5184	616	2620	244	146	6041	86	351	2721	324	1378	183	528	193	18	24	36	34	45	4	20
cz Czech Republic	15226	1245	1119	3881	1698	5199	624	682	3858	1266	202	1235	231	246	0	24	1116	20	90	140	267	369	74	118
dk Denmark	10647	878	1259	2863	1197	2290	85	1782	3960	114	666	1962	855	213	65	44	505	0	48	39	74	271	39	34
de Germany (including ex-GDR from 1991)	98498	4538	9271	31356	16069	26242	1653	7855	-	-	-	-	-	-	-	-	14108	245	1011	2388	4247	1858	383	3901
ee Estonia	1237	13	112	499	177	293	51	49	451	37	50	185	93	64	9	3	79	0	11	5	28	10	4	17
ie Ireland	10672	194	1325	3515	2401	1965	157	524	4012	458	399	1674	639	385	100	261	371	4	49	23	145	77	11	49
gr Greece	10738	1243	1090	4245	3233	574	126	145	2392	272	157	426	938	391	92	80	801	51	71	68	481	94	22	9
es Spain	80980	5934	6573	24760	10521	21282	2989	5373	:	:	:	:	:	:	:	:	4290	110	631	813	1149	435	180	782
fr France	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
it Italy	111217	1001	7408	43907	9160	33063	2643	10643	20619	3065	1404	4705	1011	1616	825	5918	3120	11	344	560	888	810	175	330
cy Cyprus	138	34	12	52	40	0	0	0	65	17	4	20	24	0	0	0	5	0	1	3	1	0	0	0
lv Latvia	3810	248	136	2104	449	596	99	92	2258	168	75	1103	238	483	9	34	35	0	4	8	7	8	0	8
lt Lithuania	5833	708	363	1807	605	1908	156	231	2690	155	118	1123	215	770	39	227	128	-	11	28	27	41	5	16
lu Luxembourg (Grand-Duché)	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
hu Hungary	18564	3557	2001	7008	1296	3274	940	1004	3072	146	3	2325	90	151	203	28	510	21	119	69	115	24	46	116
mt Malta	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
nl Netherlands	36724	2694	2219	16224	4605	5979	984	3013	4140	804	396	601	328	966	84	892	1623	0	122	246	311	370	158	416
at Austria	9965	493	764	3834	1348	2567	122	747	152	3	18	66	26	35	4	0	1454	68	167	530	288	323	43	21
pl Poland	103723	10380	5935	41763	11622	21233	2203	2337	60011	3773	1141	18746	2671	2807	522	104	2897	-	533	339	408	689	269	586
pt Portugal	16637	2034	1547	5378	2528	4168	377	1976	:	:	:	:	:	:	:	:	455 ¹⁾	10 ¹⁾	52 ¹⁾	80 ¹⁾	132 ¹⁾	128 ¹⁾	17 ¹⁾	36 ¹⁾
ro Romania	41753	849	4168	17292	1502	10796	1341	1964	15022	0	665	5170	1296	3889	254	3748	1359	-	160	397	82	492	1	227
si Slovenia	2135	194	182	864	169	481	73	115	429	8	30	243	36	80	7	15	211	4	17	47	55	64	4	18
sk Slovakia	11415	1187	547	3161	1362	2739	517	672	2751	227	183	866	476	703	24	72	470	22	49	74	95	109	27	68
fi Finland	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
se Sweden	16177	1757	883	4558	1711	7012	130	1726	456	43	5	150	17	37	8	191	1516	12	113	170	379	435	34	370
uk United Kingdom	128567	1751	22276	37852	32710	21420	1057	8389	74318	11175	5630	31548	10310	9472	532	4259	8682	240	998	1285	3007	1748	169	1180

Source: Eurostat, education statistics

1) National Portuguese Statistics

2004a00

f Females

	iscsed5a_d1 Tertiary programmes with academic orientation - all first degrees (ISCED 1997)								iscsed5a_d2 Tertiary programmes with academic orientation - second degree (ISCED 1997)								iscsed6_phd PhD/Doctorate (ISCED 6)							
	total Total	ef14 Teacher training and education	ef2 Humanities and arts	ef3 Social sciences, business and	ef4 Science, mathematics and computing	ef5 Engineering, manufacturing and construction	ef6 Agriculture and veterinary	ef7 Health and Welfare	total Total	ef14 Teacher training and education	ef2 Humanities and arts	ef3 Social sciences, business and	ef4 Science, mathematics and computing	ef5 Engineering, manufacturing and construction	ef6 Agriculture and veterinary	ef7 Health and Welfare	total Total	ef14 Teacher training and education	ef2 Humanities and arts	ef3 Social sciences, business and	ef4 Science, mathematics and computing	ef5 Engineering, manufacturing and construction	ef6 Agriculture and veterinary	ef7 Health and Welfare
geo																								
eu25 European Union (25 countries)	1204157	177678	202733	449759	95131	70545	17828	163896	:	:	:	:	:	:	:	:	32032	1172	4625	5513	7771	2196	1681	8754
be Belgium	12964	283	2822	5130	989	828	474	2083	6449	1860	539	2237	464	173	105	730	501	13	60	89	190	18	28	97
bg Bulgaria	15504	2230	1703	7721	777	1506	199	472	8688	157	714	5022	441	937	123	726	199	20	49	27	43	29	7	20
cz Czech Republic	17900	3737	2083	6155	1203	1667	806	1875	7281	4584	319	1811	116	63	0	125	616	54	64	120	143	99	38	67
dk Denmark	18871	2492	2650	2829	622	736	157	9205	4970	312	1387	2247	650	155	59	132	283	0	48	25	26	105	50	29
de Germany (including ex-GDR from 1991)																								
	98110	11598	20857	28607	9352	7857	1871	15462	-	-	-	-	-	-	-	-	9030	253	963	1284	1778	249	546	3898
ee Estonia	2835	325	518	1059	242	161	88	304	1021	227	179	366	80	25	12	98	130	6	17	8	22	6	1	70
ie Ireland	15193	1042	2659	5664	1772	579	131	2305	6509	1705	672	1998	356	203	78	1409	312	4	45	26	120	31	10	60
gr Greece	18736	4125	4468	6613	2476	475	145	261	2618	596	262	528	636	315	97	110	494	55	74	74	230	25	17	17
es Spain	121455	22537	12948	39385	8280	9506	2603	20473	:	:	:	:	:	:	:	:	3878	149	601	781	1100	168	142	840
fr France	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
it Italy	153357	11723	27772	59408	10801	12836	2117	25606	29740	11434	1798	5615	968	1052	558	6923	3231	29	485	568	1043	367	209	527
cy Cyprus	555	161	139	187	68	0	0	0	108	41	11	21	35	0	0	0	8	3	0	0	5	0	0	0
lv Latvia	9491	2038	745	5361	251	288	73	547	4714	1535	312	2161	211	195	24	146	49	6	4	11	8	5	6	9
lt Lithuania	10615	3083	1231	3555	456	981	195	969	4469	823	422	1809	243	437	51	587	173	-	38	41	43	21	6	24
lu Luxembourg (Grand-Duché)	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
hu Hungary	33950	12222	4935	15075	750	1060	902	3925	5753	1359	33	3883	55	41	84	172	383	41	119	58	56	12	20	77
mt Malta	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
nl Netherlands	47470	10537	3502	16905	1282	884	881	12267	5877	2792	391	564	195	381	170	1317	1056	0	91	170	188	113	101	393
at Austria	10323	1599	1285	4650	758	605	179	1153	84	5	19	48	8	2	2	0	989	96	186	382	156	74	54	36
pl Poland	174786	30905	16920	90685	7542	8042	3120	7136	136345	13781	5623	47598	2267	1154	768	475	2563	-	650	316	459	219	255	623
pt Portugal	35913	11618	3888	9904	2997	2347	615	7956	:	:	:	:	:	:	:	:	417 ⁽¹⁾	36 ⁽¹⁾	54 ⁽¹⁾	69 ⁽¹⁾	139 ⁽¹⁾	69 ⁽¹⁾	19 ⁽¹⁾	31 ⁽¹⁾
ro Romania	55876	703	8889	30456	3177	4907	854	3519	19177	-	1406	7033	1184	2377	259	6918	1321	-	337	425	69	198	-	292
si Slovenia	3770	870	510	1695	147	190	104	220	511	29	68	329	21	17	2	32	144	4	23	30	38	22	4	21
sk Slovakia	14466	3466	746	4953	831	1239	369	2169	3051	522	198	1131	446	341	35	303	384	47	43	76	82	46	15	64
fi Finland	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
se Sweden	26520	6625	1742	6717	1836	2900	175	9807	2216	583	14	220	4	16	0	1375	1232	46	144	130	248	145	28	488
uk United Kingdom	163525	7795	40763	54455	20432	4851	2016	28233	92508	27062	9088	34821	5966	3212	549	10687	6575	366	970	1324	1836	471	150	1414

Source: Eurostat, education statistics

1) National Portuguese Statistics

Antal akademiske ansatte fordelt på grad og køn (2004)

	Grade A		Grade B		Grade C		Grade D	
	Women	Men	Women	Men	Women	Men	Women	Men
Austria	188	1791	470	2427	2167	3917	2034	3339
Belgium	200	2016	544	2072	2031	4104	2712	3106
Cyprus	5	44	14	67	98	163	55	109
Czech Republic	215	1877	844	2972	4105	6110	1049	1099
Denmark	125	1017	886	2738	557	926	1632	2189
Estonia	94	454	372	630	966	740	653	328
Finland	528	1963	1440	1648	772	687	3228	4308
France	3732	19390	20560	32546	:	:	4591	7103
Germany	1163	11453	4672	24271	4344	12457	37866	68563
Greece	216	1699	431	1468	753	1608	1481	2280
Hungary	447	2448	1657	3701	4133	4843	667	1148
Italy	2960	15111	5682	12420	9296	11933	:	:
Latvia	120	333	205	349	2293	1235	:	:
Lithuania	80	580	810	1356	933	951	2745	1839
Malta	1	43	193	415	23	139	2	6
Netherlands	219	2108	312	1884	1203	3261	5303	8153
Poland	4531	16734	19019	25886	12443	11995	1428	496
Portugal	303	1148	917	1750	2751	3581	2349	2312
Slovakia	216	1382	840	1826	3409	3614	696	586
Slovenia	130	876	203	583	642	993	299	325
Spain	1965	9208	25293	44800	1596	1464	39177	38262
Sweden	676	3524	4388	6984	422	632	10617	10632
United Kingdom	2306	12172	8170	18027	25434	29728	15418	18018
Bulgaria	362	1646	2477	4624	:	:	7078	6434
Iceland	30	169	55	129	122	108	:	:
Israel	165	1398	245	891	413	818	316	391
Norway	414	2222	1215	3099	658	789	3812	4007
Romania	3076	7508	8216	8507	:	:	1958	1592
Switzerland	771	3894	485	1598	6554	12861	981	1392
Turkey	2102	6128	3737	9880	1615	2371	12449	17498

Sources : She Figures
2006

Links

Europa-Kommissionen: gender mainstreaming and international gender equality

http://ec.europa.eu/employment_social/gender_equality/gender_mainstreaming/global/global_de.html (German)

http://ec.europa.eu/employment_social/gender_equality/gender_mainstreaming/global/global_en.html

Europa-Kommissionen: Education and training 2010

http://ec.europa.eu/education/policies/2010/et_2010_de.html (German)

http://ec.europa.eu/education/policies/2010/et_2010_en.html (English)

Division of Advancement of Women: Fourth World Conference on Women: Beijing Declaration and Platform for Action

<http://www.un.org/esa/gopher-data/conf/fwcw/off/a--20.en> (English)